

BUDAPEŠTA INFORMILO

11-a jaro 1-a(111-a) numero

HU ISSN 0133-0977

JANUARO

1980

NIAJ PROGRAMOJ en marto 1980

GRUPO "EGRESSY"

Budapest, VII. Almásy tér 2.
Kunvenoj: ĉiulunde 18-20

- La 3-an: INTERNACIA TAGO de VIRINOJ
La 10-an: d-ro Ferenc JAKI: Petőfi kaj la
liberbatalo / per lumbildoj/
La 17-an: Imre SZENES: Enketo pri Világ
és Nyelv
La 24-an: Éva FARKAS-Tivadar KERESZTHEGYI:
133 tagoj de la Konsilia Respub-
liko — per muziko, poemoj kaj
lumbildoj
La 31-an: Konversacio pri la LIBERIĜO.

KLUBO "EÖTVÖS"

Budapest, V. Károlyi M.u.9.
Kunvenoj: ĉiun duan ĵaŭdon 18.30-

- La 13-an kaj la 27-an: Seminarioj pri fa-
ka tradukado /prelegoj kaj diskutoj/

FERVOJISTA KLUBO "JULIO BAGHY"

Budapest, VI. Benczur u. 41.
Kunvenoj: ĉiun ĵaŭdon 17-20

- La 6-an: Tibor BESSENYEY: Zsigmond Mó-
ricz, la novelisto
La 13-an: Alfonz PECHAN: De Nigra Arbaro
al Balta Maro /koloraj bildoj/
/Danubfonta mistifiko — Frank-
furt — Hamburg /
La 20-an: d-ro István BACSKAI: Historiaj
detaloj el la fervojista Esper-
anto-movado
La 27-an: d-ro Imre PETHES: Internacia se-
minario: Socipolitikaj aspektoj
de Esperanto-movado.

GRUPO GÉPIPARI SPARTACUS

Budapest, V. Pesti Barnabás u.6.
Kunvenoj: ĉiulunde 15-17

Amuzaj societaj ludoj, ŝercoj kaj enigmaj
demandoj. La konversacion gvidas: Ilona
ALMASSY.

- La 16-an: Ekskurso al la Esperanto-Fonto
ĉe Klastrom-pusztá, Turistgvi-
disto: Sándor MISKÓ.

Renkontiĝo: je la 8-a horo en fervoj-
stacio de Üröm.

GRUPO "KATÓ HÁMÁN"

Budapest, XIV. Egressy u.73/c.
En la klubejo de MSZMP XIV/12
Kunvenoj: ĉiun mardon 17-20

- La 4-an: Virina Tago
La 11-an: Rememoro pri la liberbatalo
La 18-an: Pri la Konsilia Respubliko
La 25-an: Projekciado pri Bulgario
La 1-an de aprilo: Aprilaj ŝercoj

BUDAPEŝTA INFORMILO

A Magyar Eszperantó Szö-
vetség eszperantó nyelvü
havi tájékoztatója tagok
és eszperantó szervezetek részére.

Összeállította: dr. Máthé Árpád és
Ságvári Ágnes

H-1443 Budapest, Pf.153.

Nysz: MESZ KB 2038/80

K É Z I R A T

GRUPO KONKORDO

Budapest, V. Münnich F.u.32.
Kunvenoj: ĉiun duan merkredon 18.15-

128-a _Scienca_Vespero

- La 12-an: András LUKÁCS: Inĝeniera sis-
miko

129-a _Scienca_Vespero

- La 26-an: d-ro Árpád MÁTHÉ: Kemiaj ligoj

MEDICINA FAKGRUPO

Budapest, IX. Gyáli u.5-7.

- La 5-an: SCIENCA PRELEGSERIO
/Detalan programon vd. sur p.20/

GRUPO de POŝTISTOJ

Budapest, VI. Benczur u.27.
Kunvenoj: ĉiun duan lundon 18-20

- La 3-an: NI LUDU KUNE — societa ludo
La 24-an: Jarkunsido de poŝtistaj esper-
antistoj /raportoj pri nia la-
boro, taskoj en la jaro 1980 /.

GRUPO "ÚJLAKI"

Budapest, II. Zsigmond tér 8.
Klubejo de MSZMP II/7
Kunvenoj: ĉiun mardon 18-20

- La 4-an: Sándorné VEÉGH: Popolfabelo
La 11-an: Béláné NEMESHEGYI : Pri 1848
La 18-an: Lajosné PATAKI: Julio Baghy
La 25-an: d-ro György BERESZTÓCZY: J.S.
Bach

JARKUNSIDO de HEA

La ĉijara JARKUNSIDO de Hungara Esperanto
Asocio okazos la 9-an de marto en GANZ -
MÁVAG Kulturház, Budapest VIII. Golgota
u.3. Partosprenos ĝin krom komitatanoj de
HEA ankaŭ delegitoj de ĉiuj E-grupoj el
Hungario.

BUDAPEŝTA INFORMILO

MONATA ORGANO
DE HUNGARA
ESPERANTO-ASOCIO

POŝTADRESO: H-1443 BUDAPEST, Pf.153

Redaktoro: d-ro Árpád MÁTHÉ
Responda redaktoro: Jenő MOLNÁR

ABONTARIFOJ por la jaro 1980

por individuoj en Hungario kaj
Ĉeĥoslovakio 48 Ft-oj

por grupoj en Hungario kaj
Ĉeĥoslovakio 36 Ft-oj
/minimume 10 ekzempleroj/

por alilandanoj ..... 72 Ft-oj

LA UNUAN FOJON EN HUNGARIO...

MINISTERIA RAPORTO

Budapest, la 14-an de decembro 1979

PRI LA SITUACIO DE LA LERNEJA INSTRUADO DE ESPERANTO POR LA KULTURA KOMISIONO DE LA HUNGARA PARLAMENTO

Niaj legantoj scias, ke 14o hungaraj parlamentaj deputitoj — en 1976 — proponis al la Kultura Komisiono de la Parlamento pritrakti kaj vaste ekzameni la lingvajn problemojn de internaciaj rilatoj kaj la eblan internacian rolon de Esperanto.

Tiu iniciato, pro diversaj kaŭzoj, ne povis realiĝi, tamen realiĝis io alia. La 14-an de decembro 1979 la Kultura Komisiono de la Hungara Parlamento okupiĝis pri analizado de la situacio de la lerneja E-instruado, kaj pri la principoj de ĝia perspektivo.

Raporto de d-rino Mária HANGA

Reprezentante la Ministerion pri Instruado D-rino Mária HANGA vicministriino prezentis raporton al la Kultura Komisiono de la Parlamento. Por kompili la raporton la ministerio mem kolektis indikojn en la tuta lando pri la formoj de la Esperanto-instruado en diversgradaj lernejoj kaj pri la nombro de la lernantoj/studentoj.

La raporto aludas ankaŭ pri la movada historia rolo de Esperanto en Hungario.

La metodikajn kaj edukajn valorojn de Esperanto la raporto taksas unusence pozitivaj, kaj ĝi konsideras la montriĝantajn sociajn pretendojn por alproprigi la lingvon. Kvankam per arbitraj ekzemploj, sen la pretendo je kompleto, tamen detale ĝi analizas la situacion de E-instruado sur diversaj eduk-niveloj. Ĝi traktas ankaŭ la favorajn interrilatojn de Hungara Esperanto-Asocio kun aliaj sociaj organizaĵoj / kun la Pionirasocio, Ŝtata Junulara Komitato ktp./, kio ebligas, ke okazu pluraj arangaĵoj, kiuj kompletigas la lernejan instruadon, nome: pionirdomoj organizas fakrondojn, la Pionirasocio lernokonkursojn, kulturajn arangaĵojn, lingvotendarojn ktp., kaj subvencias ilin.

Simile detale traktas la raporto la situacion — ne tiel favoran — de mezlernejoj kaj altlernejoj/universitatoj.

La ministerio scias ankaŭ pri la du porjunulaj periodaĵoj aperantaj en Hungario: "Pioniro" por malpli aĝaj infanoj kaj "Juna Amiko", internacia lerneja Esperanto-revujo por pli aĝaj; kaj ĝi konas ilian signifon.

La raporto konscias, ke Unesko trovis Esperanton taŭga je komunikado inter la popoloj.

La Ministerio pri Instruado promesas aranĝi kaj stabiligi la juran staton de la lerneja E-instruado, konsiderante la realajn postulojn kaj eblojn. La raporto finigas jene:

"La Ministerio pri Instruado en la evoluiĝo de la lerneja-sistema Esperanto-lingvo instruado deziras konsideri ankaŭ en la estonteco la internacian skalon de la evoluigo, kaj surbaze de tio kaj de la tradicioj de la enlanda instruado klopodos kontentigi la realajn postulojn."

Alparoloj

La raporton alparolis Mihály MANDICS, deputito, ĉefsekretario de la Demokratia Asocio de Hungarlandaj Sudslavoĵ; Endre BARAT, deputito, sekretario de la urba partia komitato de Szentendre, d-ro László DEME, profesoro pri lingvistiko en la sciencuniversitato de Szeged, d-ro György SZÉPE, sekciestro de la Instituto pri Lingvoscienco, Tibor VASKÓ, sekretario de Hungarlanda Esperanto-Asocio kaj Zsuzsa BARCSAY, mezlerneja instruistino, gvidanto de la Instrua Komisiono de HEA.

Ĉiuj alparolintoj samopiniis kun la raporto, samtempe ĉiu el ili pliriĝis la ĝeneralan bildon per novaj pensoj, kompletigaj indikoj aŭ problemoj.

M. Mándics akcentis, ke la E-movado deziras kontribui al la solvo de la problemoj de la plurlingveco ofertante Esperanton, kaj ne fanatisme varbi adeptojn al "fartita lingvo de unu persono" /kiel kelkaj erare opinias/.

E. Barát prilumis la bezonon, ke politikaj kaj ŝtataj koncernaj instancoj disponigu al HEA necesajn informojn por povi pli bone kontribui al kongresaj temoj de UK-oj kaj digne prezenti la rezultojn kaj politikon de nia patrujo en internaciaj forumoj. Same tiel estas dezirinde doni "dorslondon" al diversaj reprezentantoj de HEA en internaciaj organizaĵoj /ekz-e al tiu de ILEI/. Krome li proponis, ke la Interparlamentara Unio okupiĝu pri la ebla rolo de Esperanto en la solvo de la monda lingvoproblemo. Ĉeestis ankaŭ la gvidanto de la hungara sekcio de la Interparlamentara Unio.

D-ro L. Deme parolis pri lingvistikaj aspektoj de Esperanto, kaj konfesis, ke li alvenis al E-o serĉante realan solvon de la plurlingveco. Esperanto ankaŭ science estas senriproĉa lingvo.

D-ro Gy. Szépe opinias, ke la E-instruado oni devas ne plivastigi, sed pliprofundigi, do kvalite evoluigi.

T. Vaskó aldonis, ke Esperanto havas ankaŭ ĝeneral-klerigan, kulturen rolon, pri kiu indas aparte trakti foje. Krome li menciis kelkajn konkretajn mankojn, kiuj malhelpas la lernejan instruadon / elĉerpiĝo de la Szerdahelyi-lernolibro k.s./.

Zs. Barcsay akcentis, ke per E-o ni ne ŝarĝi volas la jam sufiĉe ŝarĝitajn ĝenerantojn, sed per ĝi ni deziras kontribui al ilia edukado je interkompreniĝo, internaciismo, paco k.s. en la spirito de la Rekomendoj 1974 de Unesko. Pro tio estas dezirinde, ke Esperanto havu sian lokon en la lerneja sistemo kiel elekto le lernenda lingvo. Se tio efektiviĝus, liberiĝus multe da tempo kaj energio de la instruantoj, organizantoj, kion nun ili devas investi en informadon, organizadon ktp., kaj per la liberiĝinta tempo kaj energio ili povos pli efike eduki.

Respondo

Vicministriro d-rino M. Hanga esprimis sian kontentecon pri la aro de informoj, kiujn la ministerio nun kolektis. Ŝi eksplikis sian opinion pri tio, ke Esperanto ne estas afero nur de unusola instanco, sed ankaŭ en la estonteco ĉiuj koncernaj prenu sian parton el tiu laboro.

J. Gécezi, prezidanto de la Kultura Komisiono promesis, ke ĝi revenos al la temo en la estonteco, kaj tiam estos analizata ankaŭ la ĝeneral-kleriga aspekto de Esperanto.

Detala analizo

Laŭ la peto de la Ministerio pri Instruado la Instrua Komisiono de HEA pretigis ampleksan, detalan analizon pri la hungara lerneja Esperanto-instruado, kaj listigis petojn, proponojn, rekomendojn. Ĝi donis ankaŭ larĝan internacian bildon pri la lerneja E-instruado, pri ĝia organizo, aktuala jura stato, vasteco, krome pri faka aplikado de la lingvo kaj pri diversaj parlamentaj agadoj nuntempaj.

Zsuzsa BARCSAY

NOVJORKO: ESPERANTO-PREMGRUPO FRONTAS UN

En decembro 1979 malfermiĝis en Novjorko centro por progresigo de la Internacia Lingvo Esperanto — ĉe United Nations Plaza /Placo de Unuiĝintaj Nacioj/, tuj vidalvide al tiu moderna babelturo, la sidejo de UN.

La nombro de lingvoj uzataj ĉe UN kaj ti es filioj ne ĉesis kreski de post ilia fondiĝo. Antaŭ du jaroj oficiala enketo montris, ke la jara kosto de lingvaj servoj estas pli ol cent milionoj da dolaroj usonaj. Laŭ la apogantoj de Esperanto, eblas draste tranĉi tiun elspezon per laŭpaŝa enkonduko de neŭtrala lingvo.

Tiu vidpunkto ricevis lastatempe novan apogon de la influhava Monda Federacio de la Asocioj pri UN /Fédération mondiale des associations pour les Nations Unies/ World Federation of United Nations Associations/. En sia ĝenerala asembleo, MFAUN aprobis rezolucion por kuraĝigi la disvastigon de Esperanto-instruado en lernejoj. Ĝi invitis siajn membrojn kunlabori kun Esperanto-asocioj por atingi tiun celon en la propraj landoj. La rezolucio bonvenigas la kontaktojn starigitajn inter MFAUN kaj UEA kaj rekonas la komunan internaciecon de la du organizaĵoj kiel bazon por estonta kunlaboro.

La Ĝenerala Sekretario de MFAUN, s-ro Frank Field, vizitis la Universalan Esperanto-Kongreson en aŭgusto en Lucerno por partopreni kunvenon pri la lingva aspekto de internacia organiziĝo. Laŭ lia peto, la UN-asocio de Nov-Zelando produktis 5-paĝan raporton pri Esperanto por utiligo en la Asembleo.

REZOLUCIO

REZOLUCIO AKCEPTITA de la 27-a PLENA ASEMBLEO de MONDA FEDERACIO de la ASOCIOJ pri UNUIGINTAJ NACIOJ

Barcelono, 1979-10-08/13

La 27-a Plena Asembleo de MFAUN

1. BONVENIGAS la intertraktojn entreprenitajn de la Prezidanto kaj Ĝenerala Sekretario kun Universala Esperanto-Asocio;
2. REKONAS, ke la komuna internaciismo de la membroj de Esperanto-asocioj kaj Asocioj pri Unuiĝintaj Nacioj estas bazo por estonta kunlaboro;
3. INVITAS ĉiujn Asociojn pri Unuiĝintaj Nacioj kunlabori kun Esperanto-asocioj pri instigoj al edukaj instancoj kaj organizaĵoj en siaj landoj enkonduki aŭ plivastigi la instruadon de Esperanto.

BUDAPEŬTO:

Kiel sciata, Universala Esperanto-Asocio krom sia nova oficejo en Nov-Jorko, planas ekfunkciigi novan oficejon ankaŭ en la hungara ĉefurbo, Budapeŝto. La Estraro de UEA en sia novembro kunsido decidis pri la afero kaj eklaboris Komisiono de UEA pri Financo kaj Administrado por konsulti kun Hungara Esperanto-Asocio.

Komisiitoj de HEA nun esploras la konvenajn eblecojn por estigi novan oficejon de UEA en Budapeŝto.

NOVJARA MESAĜO

de HUMPREY TONKIN
PREZIDANTO de UEA

Dum la jardeko, kiu nun malfermiĝas antaŭ ni, la Internacia Lingvo Esperanto fariĝos centjara. Tra la jaroj de post 1887, la lingvo alportis ĝojon kaj feliĉon al miloj da homoj. Ĝi malfermis la horizontojn al simplaj civitanoj, ĝi dissemis sentojn de internaciismo kaj komprenemo en mondo malpaca, ĝi kreis kulturajn pontojn inter la nacioj, kaj ĝi ebligis praktikan komunikadon inter la homoj en spirito de egaleco.

Ĝia influo etendigis preter la uzantojn mem. Scioj akiritaj per Esperanto penetris en la sociojn, kaj la principoj de esperantismo efikis ankaŭ ĉe tiuj, kiuj ne konas la lingvon mem. Kvankam la rivaleco inter la grandaj naciaj lingvoj ankoraŭ regas en multaj internaciaj rilatoj, Esperanto abunde montris, ke ĝi kapablas plene ludi la rolon de efika internacia lingva komunikilo.

Restas tamen la demando, ĉu tiu lingvo plene elprovita fariĝos akceptita de la grandaj internaciaj organizaĵoj, la diverslandaj edukaj sistemoj, kaj la ĉiam kreskanta nombro da homoj, kiuj partoprenas la internacian komunikadon. Restas la demando, ĉu oni utiligos ĝin kiel lingvon de la nova komunika teknologio. Aŭ ĉu oni preferas solvi la internacian lingvan problemon per diskriminaciaj solvoj, favore certajn naciojn kaj lingvojn, kaj malfavorante aliajn?

La respondo al tiu demando restas parte la fluo de la historio; sed parte ĝi restas en la manoj de la parolantoj de Esperanto. La mondo ne venos al Esperanto kvazaŭ nature. Se tiel estus, ĝi venus al ĉio kvazaŭ nature, ĝi venus al malmaltraktado kvazaŭ nature, kaj ĝi estingus homan kruelacon kaj homan mizeron kvazaŭ nature. Male, ĝi venos al Esperanto ĉar la parolantoj de tiu lingvo konscie kaj harmonie kaj sagace laboros por tiu celo, forigante la sencion kaj farante el skeptikulojn konvinkitojn. Oni ofte aŭdas, ke ekzistas antaŭjuĝoj kontraŭ Esperanto, sed vere la ĉefa malhelpo estas sencio, kaj prudentaj duboj forigeblaj per pravaj argumentoj.

Ĉu, do, la jardeko de la 1980aj jaroj estos la jardeko de Esperanto, la jardeko, en kiu oni fine konsciigos pri la maljusteco kaj la necesaj kostoj de la nuna internacia lingva reĝimo? Lingvoj ne kreskas kiel arbaraj fungoj: ili bezonas jardekojn, eĉ cent jarojn, por maturiĝi. La Internacia Lingvo jam kreskis kaj maturiĝis: ĝi staras nun preta por tiuj, kiuj pretas utiligi ĝin.

En decembro 1979 kompletigis 25 jaroj da rekono de Esperanto flanke de Unesko: la fama rezolucio subtena al Esperanto estis akceptita de la Ĝenerala Konferenco en 1954. Tiu datreveno koincidas kun nova erao en la rilatoj kun Unesko kaj UN, inaŭgurita de la vizito de la Ĝenerala Direktoro de Unesko al nia kongreso en 1977 kaj nun de la malfermiĝo en Novjorko de nova oficejo de UEA kies specifa celo estas fortigi la rilatojn kun UN. En la jaro nun finiĝanta la sekretario de Ekosok vizitis nian kongreson, kaj UEA estis elektita al gvida rolo en la konstanta komitato de neregistraj organizaĵoj ĉe Unesko.

UEA mem estas pli forta, pli harmonia pli finance kaj morale stabila ol ĝi eble iam ajn estis. Niaj membroj estas lojalaj kaj sindonaj. Kaj novaj moviĝoj de intereso pri Esperanto animas kontinentojn antaŭ apenaŭ tuŝitajn de la Internacia Lingvo.

Staras preta la lingvo. Malfermiĝas al ni iom post iom la internaciaj organizaĵoj, la publika opinio. Pretas nia Asocio. Je tiu ĉi favora epoko, je la sojlo de nova jardeko, ni redediĉu nin al la laboro por la Internacia Lingvo per novaj fortuoj. La jaro 1980, kaj la tuta jardeko, kiun ĝi inaŭguras, alportu pli pacan, ĵustan kaj harmonian mondon, kie la spirito de egaleco kaj kompreniĝo animas ankaŭ la lingvan kampon per la Internacia Lingvo Esperanto.

Humphrey Tonkin
Zamenhof-Tago 1979

UEA reprezentigis

SCIENCO kaj TEKNIKO en la SERVO de la EVOLUIGO

Dum la lasta konferenco /de la serio de grandkonferencoj de UN / pri la temo

SCIENCO kaj TEKNIKO en la SERVO de EVOLUIGO

/pli ol 2000 partoprenintoj/ en Vieno, d-ro H.M. Maitzen havis okazon reprezenti UEA en la konferenco mem kaj en paralela forumo organizita de la Neregistraj Organizaĵoj pri la sama temo.

Dum la konferenco li tute konkrete atingis la intereson pri Esperanto de gravaj personoj el diversaj landoj, kiuj petis alsendon de informoj. Interese estas, ke post la buŝa interveno de d-ro Maitzen en NRO-forumo pri "komunikado", la referantino el Egiptio, s-ino Mervat Shoukry, menciis al la publiko, ke Esperanto estus la neŭtrala lingvo.

/El "Heroldo de Esperanto", 16/1979 /

ALVOKO

al Landaĵ E-Asocioj kaj
iliaj INSTRUAJ SEKCIOJ

al UNESKO-reprezentantoj de Landaĵ Espe-
ranto-Asocioj ĉe siaj Naciaj UNESKO-
Komitatoj

al ILEI-sekciestroj

al ĝeinstruistoj, instruantaj en UNESKO-
asociiĝintaj lernejoj

Estimataj!

Reprezentanto de Hungara Esperanto-Asocio
estis invitita al landa konferenco de
UNESKO-asociiĝintaj lernejoj / plue U-ler-
nejoj / , tiel la estro de la lerneja sek-
cio de Instrua Komisiono de HEA partopre-
nis ĝin la 27-29-an de septembro 1979.
/Detalan raporton vd. en la n-ro 10/79
de Budaĉesta Informilo. Se vi ne havas
tium numeron, laŭpete ni sendos al vi
ekzempleron ./

Rezulte de nia propono pri kunlaboro en
la konferenco estis protokolita jena in-
terkonsento:

HEA helpas peri eksterlandajn adresojn al
hungaraj U-lernejoj por kontaktigi ilin
kun celo de korespondado kaj precipe por
reciproka arango de lingvoekzercaj tenda-
roj.

La korespondado kaj la lingvotendaroj kon-
cernas provizore ne la Internacian Ling-
von, sed iun el la kutime lernataj naciaj
lingvoj / angla, franca, germana, rusa
ktp./. Tio devas esti la unua paŝo.

Kaj se en la kontaktigo nia helpo troviĝ-
as utila, ne-mankhavebla, ni havos pli da
bazo enpenetrigi la IL-on en la U-lernej-
ojn.

Nia alvoko al vi havas duoblan celon :

A/ almenaŭ en kelkaj landoj samtempe pro-
poni kunlaboron kun la nacia Unesko-
komitato sur lerneja tereno, resp. re-
vigligi tion,

B/ kun via helpo efektivigi la servon por
liveri adresojn.

DO :

A/ 1. Bv. informigi pri la celo, laboro,
regularo de vialandaj U-lernejoj
/ni faris tion ĉe la Mezlerneja
Sekcio de Ministerio pri Instruado/.

2. Bv. kontakti kun via nacia Unesko-
komitato kaj informi ĝin, ke niaj
kaj iliaj edukceloj estas la samaj,
do proponu kunlaboron, ofertu helpon
al ili ; petu, ke reprezentanto de
via Esperanto-Asocio partoprenu i-
liajn kunsidojn kaj inverse.

3. Bv. informi nin pri la rilato de
via E-Asocio kun via nacia Unesko-
komitato.

B/ 1. Bv. sendi al ni la adresaron de
vialandaj U-lernejoj; se en iu el
ili okazas E-instruado, bv. tion
aparte noti.

2. Bv. sendi al ni la adresojn de tiuj
lernejoj / kun 14-18-jaraj ĝelern-
antoj / , kie Esperanto estas inst-
ruata.

Kaj fine, bv. kiel eble plej baldaŭ reagi
al niaj petoj, eĉ se vi momente nur 1-2
lernejojn povas menci.

La U-lernejoj ĉe ni tutcerte baldaŭ pos-
tulos de ni plenumi la promesitan helpon,
sed momente ni havas entute unu adreson
/kolegino el Pollando iniciatis similan
kontakton /.

Kompreneble ankaŭ ni volonte estas je via
dispono kun similaj indikoj.

Ni esperas kaj kalkulas je via kunlaboro,
kaj atendas vian konkretan kontribuon.

Zsuzsa BARCSAY
estro de lerneja sekcio de
Instrua Komisiono de HEA
H-1368 BUDAPEST, Pf.193.

UNESKO

REKONAS ATINGOJN de ESPERANTO

Dum la lastaj jaroj UEA vigle kunlaboris
en la diversaj kampanjoj kaj programoj de
Unesko, dum Unesko eldonis plurajn dokum-
entojn en la Internacia Lingvo. En 1977
la Ĝenerala Direktoro de Unesko, Amadou-
-Mahtar M'Bow, ĉestis la Universalan
Kongreson de Esperanto kaj esprimis la
interesiĝon kaj subtenon de lia organiz-
aĵo por la agado de UEA.

Ne nur Unesko rekonas la kontribuon de
Esperanto al la internacia interkompren-
iĝo. Lastatempe la Organizaĵo de Amerikaj
Ŝtatoj starigis formalajn kunlaborajn ri-
latojn kun UEA, kiu nun havas kontakton
ankaŭ kun la Organizaĵo por Afrika Unesko
kaj pluraj fakaj instancoj de UN.

Esperanto, laŭdire la plej facila lingvo
de la mondo, celas ebligi rektan komunik-
adon sen interpretistoj. Ĝia literaturo
ĉiam pli ampleksiĝas kaj enhavas scienc-
ajn kaj teknikajn verkojn, romanojn kaj
poezion.

/ El "Internacia Gazetara Servo"
N-ro 99, Novembro 1979

UNESKO-LERNEJOJ

En revuo "POLA ESPERANTISTO" [3/1979/
aperis interesa artikolo de Sławomira
Heyn sub titolo " Esperanto en asocii-
inta lernejo de Unesko".

Hungara pacaktivulo

Packomisiono de HEA

Nun, kiam la politika sterĉiĝo danĝerigas la pacon, kaj estas bezonata sindona unuigo de fortoj de ĉiu pacvolanto kaj pacamanto por la plua apliko de la kvietata atmosfero, refondiĝis la plivastigita Packomisiono de Hungara Esperanto-Asocio.

Kvankam la malsterĉiĝo estas danĝerigita, la politika situacio tamen aspektas ne katastrofa, ja tutmonde pli- kaj pliigas la nombro de tiuj, kiuj volas pacon, kaj multaj eĉ aktive agas por la paco. Rase malsamaj, klare diferencaj, mondkoncepte diversaj, opinie ne egalaj, politike kaj profesie malsamaj civitanoj povas komune kaj individue agi sur multaj terenoj por la afero de la paco. En tiu nobla kaj humana agado specialan privilegion ĝuas la esperantistaro per sia Lingvo Internacia, per sia kontakteblo internaciskala.

La refondita Packomisiono de HEA koordinas la porpacan agadon de la hungaraj esperantistoj, informante ilin pri okazigotaj prelegoj, ekspozicioj, demonstracioj, kulturprogramoj, vokas la atenton por solidariĝi kaj protestaj devoj. Ĝi kontaktas kun departementaj, grupaj kaj individuaj pacaktivuloj, se ili pretendas tion. Ĝi estas konstante en kontakto kun la Hungarlanda Packonsilantaro pere de reciproka informado. La Packomisiono de HEA laŭbezone provizos la esperantistaron per propagandiloj kaj instrukcioj.

Packomisiono de HEA petas ĉiujn civitanojn de Hungario, aktivantajn iel ajn por la paco, bonvolu skribi en informa letero pri sia pacocela agado kaj rezulto, eble pri spertoj utilaj, al adreso de HEA /H-1368, Budapest, Pf.193./

Ekde nun, en Budapeŝta Informilo ĉiun monaton aperos la rubriko "HUNGARA PACAKTIVULO". Leteroj kaj informoj publikinteresej senditaj al Packomisiono estos publikigitaj ĉi-rubrike. Tie vi ĉiam trovos sciigon, informon, proponon, opinion, alvokon utilan por via porpaca agado.

Géza BOLDOG

UN-rezolucio pri pasedukado en Esperanto

Pola Esperanto-Asocio aperigis la Esperantan tradukon de la Deklaro de Unuiĝinta Naciaro pri la edukado de la socioj en la spirito de la paco.

Estis Pollando, kiu projektis tiun deklaron por la ĝenerala asembleo de UN, kiu en sia 33-a sesio akceptis ĝin.

Oni povas peti ekzemplerojn de la Deklaro ĉe la centra oficejo de UEA / ML-3015 BJ ROTTERDAM, Nieuwe Binnenweg 176 / aŭ ĉe Pola Esperanto-Asocio/ Jasna 6, PL-00013 VARSOVIO 1, Pollando/.

IV-a ESPERANTISTA KULTURA FESTIVALO

La organizantoj de la IV-a Esperantista Kultura Festivalo en Opava anoncas internacian fotokonkurson. La fotokonkurso estas aranĝata en kadro de la IV-a EKF.

La temo de la konkursaĵoj:

"La mondo de paco kaj amikeco ĉirkaŭ ni"

La konkursaĵoj esprimu idealojn kaj celojn de la pacmovado, demonstreu vivoĝojn de homoj kaj prezentu belajn, kiujn ili kreis.

X

KONDIĈOJ de la KONKURSO

1. En la konkurson oni akceptas nigro-blankajn kaj kolorajn fotografaĵojn ekde la formato 18x24 cm ĝis 30x40 cm.
2. Ĉiu konkursaĵo devas havi titolon de la fotografaĵo/j/, nomon kaj adreson de la aŭtoro.
3. La konkurson rajtas partopreni esperantistoj-membroj de landaj Esperanto-Asocioj. La koncerna konfirmilo estu almetita al la konkursaĵoj.
4. Ĉiu partoprenanto de la konkurso rajtas sendi maksimume lo fotografaĵojn.
5. La konkursaĵojn prijuĝos faka ĵurio, kiu premios la plej bonajn konkursaĵojn.
6. En la konkurso oni atribuos tri objektajn premiojn kaj plurajn premiojn honorajn. La ĵurio rajtas la premiojn disdividi, eventuale kunigi.
7. El la konkursaĵoj oni aranĝos ekspozicion en kadro de la IV-a Esperantista Kultura Festivalo en Opava, eventuale en pliaj lokoj en ĈSSR.
8. La limdato por sendi la konkursaĵojn estas
1980 - 05- 30
Validas dato de la poŝta stampo.
9. La nepremiitaj konkursaĵoj estos post la ekspozicio resendotaj al la aŭtoroj.
10. La fotografaĵojn por la konkurso sendu al jena adreso:

ZK OSTROJ OPAVA
Esperanto-Rondeto
Na rybnicku 41
CS-746 01 OPAVA 1
Ĉeĥoslovakio

Je la sama adreso estas riceveblaj ankaŭ pliaj informoj pri la konkurso kaj pri la tuta IV-a Esperantista Kultura Festivalo.

Alvoko al ĉiuj esperantistoj!

Fine de aprilo 1980 nia NIĴNEVARTOVSKA Esperanto-klubo de Interpopola amikeco aranĝos grandskalalan porpacan ekspozicion, kies ekspoziciaĵoj estu ricevitaj nur pere de Esperanto.

Ni petas ĉiulandajn geesperantistojn — pacbatalantojn el la tuta mondo, sendi al ni konvenajn materialojn / salutleterojn, ĉiulingvajn porpacajn afiŝojn, flugfoliojn, revuojn, ĵurnalojn, libretojn, desegnaĵojn, fotojn pri porpacaj manifestacioj ktp./. Ni nepre respondos.

Bonvolu sendi ĉion laŭ la adreso:

SU-626 440 NIĴNEVARTOVSK
12 Omskaja ul., kvartiro 3.
Por k-do Ŝuvajev I.D.
Tjumenskaja obl.

Enhavo de

VIHAR Béla: Sopiro /poemo/	4
ILLYES Gyula: Lingvo vivas en sia nacio 5	
BALÁZS János, d-ro: György Kalmár - la unua hungaro, kiu revis pri Lingvo Universala	12
Ne kreanto — nur iniciatoro. Vivo kaj verko de d-ro Ludoviko Zamenhof. Laŭ verko de Ernesto Drezen kompilis Fenyvesi Ervin	18
Furora historia dokumento. Lama raporto de ĝen. sekretario de la Ligo de Nacioj pri Esperanto kiel internacia help-lingvo. Trad. Vámos Imre, red. Szenes Imre	25
HEGEDŰS Géza : Kiam mi estis greka inter-pretisto	51
Kio okazis depost la raporto de la Ligo de Nacioj en j. 1922? Luklado, renov-igo, progreso. Kroniko de longa duon-jarcento. Red. SZENES Imre	58
TÓTH-MATE Miklós : Numero de monda nivelo Politikistoj, ŝtatestoj kaj papoj pri lingvo kaj Esperanto	76
FEKETE Gyula : Revokante iun memoron . 83	
HARRY Ralph: Kariero de aŭstralia diplo-mato	89
GERGELY Mihály : Nov-Zelando! Nov-Zelando!	
FRANK Helmar, d-ro: Ekde barikadoj de l' komunikado — ĝis mondlingvo de l' tria jarmilo	104

MÓRICZ Zsigmond: Paperkorbo. Hungara teksto franclingve. Hungara teksto germanlingve	113
HASZPRA Ottó, d-ro: Novaĵ progresoj de Esperanto en la scienco	117
HEGYI István, d-ro: Specifa renesanco en la medicina scienco	129
BÁCSKAI István, d-ro: Reloj interligas landojn	136
SUGÁR András: Etaĵoj el mia valizo ..	143
Pri la esperantlingvaj radiodissendoj 151	
CSISZÁR Ernő: Ĉu vi konas la "edz-peranton"? Amo, geedziĝo, internacia movado	155
AULD, William: Rolo de la originala li-teraturo en la historio de Esperanto	
AULD, William: La perfidita juno /poemo/ Tr. Jobbágy Károly	171
PALLÓS István: Turismo, fremdultrafi-ko — kaj interhomaj kontaktoj ..	173
LÁSZLÓ Ferenc, d-ro: Lago en la venonto	
KARINTHY Frigyes: Mahlzeit kaj Zaturek	

Internacia sporto — internacia lingvo. Publika letero de hungaraj olimpikaj ĉam-pionoj kaj sportuloj al la Internacia Olimpika Komitato	190
SZENES Imre: La sovetaĵ antaŭuloj kaj la kampanjo de "Publika Letero". La in-ternacia eŝo de hungara iniciato en la sporto kaj la "postefikoj"	194
CSISZÁR Ada: Oni /mis/ komprenas el vortoj	204

DIENES Dóra: Svedlandaj notoj: Kurso-manio kaj pozicio-lukto	209
"Diru al li, ke..." Fragmento el libro de Gábor Tolnai /Enkonduko de M.I./	213
RADOS Péter András: Kiom da Amerikoj? 216	
MEGYERI József, d-ro: Kiel mi vidas el Sud-Jemeno	222
Babela humuro	228
MALGARD Kika, ĵurnalisto el Kenjo: La lingvo, kiu esprimas la spiriton de Afriko ./Trad. Nielsen Jenny kaj Jakab Sándor /.....	231
VISSY Károly: Per esplorŝipo ĉe l' Antarktika	237
FODOR József : Poemo al la lingvo ...	244
La organizo de la Esperanto-movado ..	247

Enigmaĵoj de József VERES. Karikaturaj de István ENDRÓDI, desegnoj de Erwin WIEDER-MANN kaj László KERTESZ .

Kovrilpaĝo de Ágnes LUKÁCS, fotoj de MTI kaj diverslandaj ĵurnalistoj kaj amatoroj.

PREZO: 25 forintoj

Revuo mendebla ĉe Fervojista Sekcio de Hungara Esperanto-Asocio

H-1062 Budapest, Népköztársaság u. 73-75.

Hungara Fervojista Mondo

estas altnivela, faka kaj primovada revuo de la fervojista E-movado en Hungario. Ĝi aperas kvarfoje dum jaro sur entute 64 grandformataj paĝoj. Ĝi estas ricevebla nur interŝanĝe por esperantaĵoj en valoro de 16 poŝtaj respondkuponoj internaciaj.

NIA PROPAGANDO

Fundamenta principaro de la informado pri la INTERNACIA LINGVO

ALPAROLOJ

1/ Al parto "Speciala informado":

Mi proponas aldoni la jenajn:

Ĉ. 70 %-oj de la laboruloj laboras en diversaj uzinoj kaj samaj laborejoj. Ĉi tiuj lokoj estas la plej gravaj kaj plej vastaj teritorioj de la informado. Oni povas paroli pri laboreja informado, kiu povas esti speciala, dumtaga, intertaga, dumlabora kaj interlabora.

2/ Al parto "Kvalito"

Estas bezonata akcenti la rolon de IL en la fakaj kontaktoj. Per neniu alia lingvo oni povas akiri la samajn rezultojn en la kontaktigo de diverslandaj laborejoj kolektivoj. Esperanto estas la plej konvena, plej facile el lernebla lingva ilo, ankaŭ en tiu ĉi kontaktoj. La faktoj nepre montras la praktikan valoron de la IL. Ekz. Esperanto-fakgrupo de uzino "LANDLER", Budaĉesto havas fakajn kontaktojn kun 15 najbarlandaj organizaĵoj kaj kolektivoj pere de Esperanto.

Sándor A. KOVÁCS

PROPAGANDO, sed eble ne ĉi tiel

Ekde la fondiĝo de HEA ĝi ĉiam havis Propagandan Komisionon — sur papero. Efektive ĝi neniam funkciis aŭ nur mallongan tempon. Niatempe la propagando bezonas fakscion. Oni ĉion propagandas. Sufiĉas tralegi la ĵurnalojn, gazetojn. Ankaŭ Esperanto bezonas propagandon, informadon. Jes, sed kia ĝi ne estu.

a/ Oni ne propagandu la estintecon, kia ajn bela ĝi estis. Kio okazis antaŭ multe multaj jaroj, tio forpasis, ĝi estas hodiaŭ jam historio. Kion antaŭ sesdek jaroj faris la Ligo de la Nacioj, estis intereso kaj grava tiam, sed nun neniu lernas Esperanton pro la tiamaĵ atingiĝoj.

b/ Ne prisilenti la rezultatojn, kie ajn ili okazas. Scii elekti la plej gravajn kaj enfokusigi tiujn en nian propagandon. Unufoja mencio valoras preskaŭ nenion.

c/ Se ni demandas iun per intervjuo, el tio naskiĝu io konkreta. Vane estas intervjuitaĵe dek ministroj, se el ilia bela parolado nenio rezultiĝas, kaj maksimume ni ekscias, ke li lernas angle kaj — kompreneble — li simpatias Esperanton. Ĉi tio estis jam anticipe sciata, tial estis ĝuste li intervjuita/

d/ Ni ne klopodu konvinki iun per mokado pri aliaj lingvoj, precipe pri la mondlingvoj. Ĉiam la angla lingvo estas la celo de nia primokado, ĉiam ĝi signifas la "lingvan imperialismon". Kion fari, se ĝi estas pleje disvastiĝinta en la tuta mondo kaj estas ĉie instruata / ankaŭ en Sovetio/. Krome, ĉiutage naskiĝas angle parolantoj, kiujn oni ne bezonas konvinki: lernu angle. /Ĉi tiun avantaĝon Esperanto neniam havos./

e/ Per seksbildoj eblas propagandi modernan, elegantan bankostumon aŭ novan tualetkramajon, sed ne Esperanton. Ĉu per nuda virino ni povas persvadi kiun ajn pri nia ideo, eĉ se ĝi estas surkape kun foliaro ĉirkaŭ sia kruro? /Eble tial, ĉar la foliaro estas "verda"?/ Aŭ per tia bildo eblas allogi la ĵumularon al la Movado? Certe ĝi havos sukceson inter la lernejoj, sed apenaŭ inter la instruistoj, profesoroj en la lernejoj. /Cetera la "lingva sekundo" atingis jam ankaŭ nian lernolibron./

f/ Ni ne postulu, ke Esperanto estu enkondukita kiel sola lingvo. /En iun fakon, dum kongresoj, en internaciajn organizaĵojn ktp./ Nia celo estu: Esperanto havu samrajtecon, estu samranga kun la aliaj lingvoj sur la diversaj terenoj de la vivo, se ĝi jam estas tanga al tiu rolo /radiodisaŭdiĝoj, turismo, libroeldonado ktp.../. Pri tio estas jam bonaj ekzemploj, ĝuste pri la radiodisaŭdiĝoj. Ĉi tio estas la intereso de Esperanto. Per uzo ĝi pluevoluas, riĉiĝas la lingvo per esprimoj, fakvortoj. Pruviĝas, ke ĝi tanga gas por esti komuna lingvo kiel la aliaj mondlingvoj. Vivantaj pruvoj: la radiodisaŭdiĝoj, turismaj prospektoj, revuoj de kelkaj landoj, kiel HV, la libroeldonado, ĉar per ĝi eblas disvastiĝi, konnigi la nacian literaturon samkiel en aliaj lingvoj.

Nia hungarlingva propagandilo estas Világ és Nyelv /Mondo kaj Lingvo/ kaj ĝia Jarlibro. Sed al kiuj direktiĝas la gaze to? Por esperantistoj ĝi ne estas sufiĉe Esperanta kaj pormovada; la abonintojn ne esperantistojn ĝi ne bezonas konvinki; ili simpatias Esperanton, tial ili abonis la gazeton. En la gazeto oni ekscias, kion faras TUCEG en Londono, sed oni ne scias kion faras HEA en Budaĉesto.

Budaĉesta Informilo ofte donis jam lokon kaj eblon por utilaj, bonaj, saĝaj diskutoj. Jen movada diskuttemo: "Ĉu Világ és Nyelv estas la plej konvena formo por propagandi Esperanton en nia lando?"

Budaĉesta Informilo / jam tutlanda gaze to/ estu vigla diskutforumo de la anaro kaj ĝi ne restu, ne volu resti simpla "programkajero". Per saĝa diskuto akriĝas la menso kaj interŝanĝiĝas la diversaj saĝaj opinioj. Jen la "esperantisma demokratio".

D-ro István NAGY

Sergeo RUBLOV

1901-01-14 - 1979-07-08

Legante periodaĵojn, oni observas amasan plimultigon de sepdekjaraj E-veteranoj. De unu flanko la sepdekjara limfosto estas siaspeca signalo de velko aŭ deklivo de vivoĵoj, de la alia flanko ĝi atestas pri plej densa akumulo de vivosperto, lingvosperto, ĝenerale kreopinton. Kaj krome la movado konscias, ke la sepdekjaruloj faris gigantan laboron por senprecedenca altigo de aŭtoritato, memfido, sento de propra digno, socia valoro kaj bezono por la lingvo kaj movado de Esperanto. Estas ĉiam tre ĝojiga sento ekscii /kaj respektive komuniki / pri atingoj kaj sukcesoj de la junulara E-gvardio. Sed estas ĉiam sento de profunda respektanto antaŭ la gloraj farejoj de certaj sepdekjaruloj. Unu el ili estis Sergeo G. Rublov. Lin kaptis la kruela mortobrakoj, kiam li transpasis sian 78-jaran mejloŝtonon. Li mortis pro grava malfacila malsano kaj senrezulta operaciado de kancero de ezofago. La tutan vivon li pasigis en Odese, nur la mondmilito de 1941 ĝis 1945 fortiris lin el la gepatra urbo.

Li, elstara kemia sciencisto, post la fino de siaj studoj ĉe la kemia fakultato de Odesa Universitato en 1925, ĝis 1976 laboris kiel estro de scienco-esplora laboratorio ĉe la farbo-fabriko. Li estis aŭtoro de multaj originalaj sciencopublikoj alte aprezitaj kaj li havis distingon "meritita inventisto de Ukraina SSR". Lia kontribuo al scienco de farbokemio estis vaste renoma kaj utiligita praktike.

Estas tute elstaraj liaj meritoj en Esperanto-movado. Li lasis post si videblan spuron en la kulturo de la Esperanto-popolo. Li estis aŭtoro de multaj artikoloj en diversaj E-periodaĵoj. La fama interlingvisto E.A. Bokarev diris, ke li forlasis karieron de kemiisto kaj transiris al filologio sub influo de Rublov-verkoj pri lingvo, libro kaj ligitaj temoj.

S. Rublov ellernis Esperanton en la jaro 1919, kaj li ĉiam gvidrolis en CK SEU kaj en Odesa organizaĵo de SEU. Li estis membro de SEU Lingva Komitato kaj de Internacia Lingva Komitato. Lia lernolibro "Rondeto de Esperanto" eldonita en rusa, ukraina, bulgara, franca kaj germana lingvoj estis fame konata, kiel verko bazita sur sciencia esploro de li kun grupo de kunlaborantoj, analizintaj la oftecon de vortuzado en Esperanto. Nur la rusa varianto havis 8 eldonojn en suma kvanto de illo 900 ekzempleroj.

El liaj vojaĝoj tra Karelio kun akademiano A.E. Fersman naskiĝis liaj tradukoj de du verkoj de A.E. Fersman: "La vojo al scienco de estonto" kaj "La kemio de l'universo". Akademiano Fersman verkis antaŭparolojn speciale por ambaŭ Esperanto-tradukoj.

Kun grupo de odesaj E-literatoroj S. Rublov tradukis la romanon de Gogol "Malvivaj animoj", kies manuskripto estas malaperinta. Oni povas esperi, ke ĝi iam troviĝos, kiel troviĝas de tempo al tempo perditaj literaturaj verkoj. Same estis tradukita la romano de A. Bogdanov "Ruĝa stelo". Artikoloj de S. Rublov estis presitaj en "La Nova Epoko", "Sennacia Revuo", "Norda Prismo" k.a. periodaĵoj.

Mi studis Esperanton en "Odesa Pedagogia Esperanto-Kurso" en la jaro 1925. En tiu kurso instruantoj de la lingvo estis V. Vozdviĵenskij kaj E. Aisberg. Kaj S. Rublov prelegis ciklon de lekcioj pri interlingvistiko, historio de il kaj Esperanto. Eble tio estis historie la unua kurso de interlingvistiko prelegita en E-lernejo de supera klaso. Li multe laboris en Odesa Ŝtata Arkivo kaj kolektis interesajn materialojn pri la historio de la loka E-movado. Li verkis biografian novelon pri la fama inventisto de elektrolampo — V. Didriĥson — /kunlaboranto de Ladiĝin /, kies nomo estas atribuita al unu el Odesaj stratoj. V. Didriĥson estis pasia esperantisto, multon rakontanta pri E-movado de periodo antaŭ la unua mondmilito.

La laboremo de S. Rublov estis neimageble granda. Li verkis: poezian sonan vortaron de Esperanto, strukturan vortaron de E-o, leksikonoj de proksimaj formoj, oftecan analizon de E-leksiko.

Speciala ŝato de S. Rublov estis poezia tradukado. La tradukojn de Majakovskij, Esenin, L. Ukrainka kaj speciale fablaron de I. Krylov ekvidis la mondo en formo de libroj. Tamen plejparto de liaj interlingvistikaj kaj esperantologiaj studoj, samkiel poeziaj tradukoj restis en manuskriptoj. Lia traduko de Eŭĝeno Onegin /A. Puŝkin/ estas plenumita konforme al liaj sonaj kaj strukturaj principoj.

Krom E. Onegin li tradukis ankaŭ la sekvajn Puŝkin-verkojn "Kupra Rajdanto", "Malgranda Tragedio" "Sudaĵ Poemoj" kaj ĉiuj lirikaĵojn versaĵojn de Puŝkin. El aliaj rusaj poetoj eniris en lian kolekton de tradukoj: Lermontov, Nekrasov, Tjutĉev, Blok, Brjuŝov, Majkov, Polonskij, Pleŝĉev, Fet, Nikitin, Kolcov, Lomonosov, Rylev, Ogarjov k.a.. El la modernaj krom Majakovskij ankaŭ Ŝĉipaŝev, Evtuŝenko k.a..

Priskribi ĉiujn praktikajn aferojn de ĉiutaga E-vivo kaj organizado, partoprenita de S. Rublov estas absolute neeble. Oni nur povas aserti, ke li faris tre multe por sukceso de Esperanto.

Resumante la vivoĵojn kaj farejn oni povas prave konstati, ke en la Esperanto-ĉielvolbo Sergeo Rublov estis stelo de unua grando.

N. DANOVSĜIJ

PRI NIAJ ELDONAĴOJ

József HORVÁTH

30 nap alatt eszperantóul

(Esperanto dum 30 tagoj)

Nia nova lernolibro / ĉu oni rajtas ĝin nomi simple lernolibro?/, verkita de s-ano József Horváth estas surprizo kaj aŭdaca rompo kun ĉia anticipa tradicio.

Kaj s-ano J. Horváth pravas. Li pravas eĉ se centoj da rutinuloj ĵetus al li ŝtonojn, vidante la abisman diferencan inter la kutimaj lernolibroj pri lingvoj kaj la lia. El du gravaj kaŭzoj mi aplaudas al li:

Unue — J. Horváth tutklare rimarkis la krian malsemecon inter la naciaj lingvoj kaj Esperanto kaj, starante sur firma konvinko, li havis kuraĝon respeguli la diferencan en novstila lernolibro, kiun mi prefere nomus konsultolibro pri Esperanto. Li havas, miaopinie, planan rajton ne sekvi blinde la strukturojn de fremdlingvaj lernolibroj; la naciaj lingvoj venis ja al la nuna stato, pro arbitreco de la "natura" evoluo, tra labirinto de miljaraj zigzagoj. Nia lingva sistemo /ni vortigas tion ĝistade ofte!/ estas kristale klara, tamen, dum longaj jardekoj, instruante Esperanton ni fidele sekvis la spurojn de naciaj lingvoj. Kaj jen, venas nun ĵunulo, kiu montras al ni ĉiuj novan vojon en la Esperanto-instruado!

Due — "Esperanto dum 30 tagoj" estas moderna lernilo. Kial?

/1/ Dum la lasta jardeko montriĝis okulfrape, ke plejmulto da esperantistoj venas al ni pere de korespondaj kursoj, nova formo de la memlernado. Kaj nun, la unuan fojon ni havas bonan verkon por ili.

/2/ J. Horváth turnas aparte gravan atenton al ĉiuj informoj utilaj kaj ege necesaj. Li instruas ne lingvon, sed esperantisman, kies kvankam grava, sed ne unusola apartenaĵo estas la lingvo mem. La lernanto ricevas ĉiujn bazajn konojn pri nia movado kaj pri tiu unika etoso, kiu regas en niaj grandnombraj sukcesaj aranĝaĵoj.

/3/ Multaj metodikaj konsiloj helpas la komencanton en la turmenta vojo de lingvolernado. La lernanto povas elekti el tre riĉa arsenalo de interesaj metodoj, kaj mi ne dubas, ke ĉiu trovas la plej taŭgajn por si rimedojn.

/4/ J. Horváth havas profundajn psikologiajn konojn. Li konscias pri tio, ke la entuziasmo ofte velkas, kaj ke ordinare nur malmultaj havas la necesan volforton ĝis studi lernolibron. La aŭtoro neniam forĝas

sas pri tio. Ĉiufoje, kiam la energio ŝajnas elĉerpiĝi, li instigas, admonas aŭ riproĉas, faras ĉion eblan por ke la lernanto atingu la celon.

La libro distingiĝas ankaŭ per stilo kuraĝe nova. La tuta verko odoras per frazeologiaj turnoĵoj de la nuntempa konversacia stilo hungara, iom leĝera kaj humurabunda. Tiu stilo mem certe igas la libron alloga precipe por la ĵunularo, kaj tio estas la tria avantaĝo de nia nova Esperanto-lerno libro.

Post tiom da favoraj konstatoj permesu al mi menci i unu mankon /mi trovis nur tiom, escepte kelkajn evidentajn preserarojn kaj la neniam eldiritan citaĵon de Lenin: 260-a p./ . Mi bedaŭras, ke en iuj okazoj la aŭtoro preferas pezajn vortokunmetojn kiel ekz-e: prezmalaltigo anst. malaltigo de prezoj, impostenkasigisto anst. enkasigisto de impostoj, kampgardisto anst. kampogardisto, kirurgisto anst. kirurgo, fratulino anst. flegistino, sangcirkulo anst. sangocirkulado, pasaĝer - trajno anst. pasaĝera trajno, valizgarda aŭtomato anst. aŭtomato por gardi valizojn kaj kelkaj aliaj sporade. Sed tiuj esceptaj vortoj formas entute nur guteton en granda maro alloga por sinbano.

Mi esperas ne sen kaŭzo, ke tiu ĉi nia eldonaĵo instruos la Internacian Lingvon al miloj da homoj. Ni dankas pro tiu grava helpo, kaj gratulas al la aŭtoro pro lia grandioza verko.

Géza KURUCZ

Atendas Vin

pli ol 100 titoloj en

Librovendejo de HEA

BUDAPEST, VIII. Kenyérmező u.2.

.Malfermita : lunde marde, merkrede
kaj ĵaŭde : 9.00- 18.00
vendrede : 9.00- 17.00

KORESPONDA ADRESO: LIBROSERVO de HEA

H-1368 BUDAPEST, Pf.193.

ALIAJ SUKCESAJ ELDONAĴOJ

2300 ekzempleroj vendiĝis dum 3 monatoj

A S T E R I K S I A G A Ŭ L O

/ĉe HEA: 110 forintoj /

560 ekzempleroj vendiĝis dum 4 monatoj el disko:

V. DAMJANOV KANTAS en ESPERANTO

ELDONIS ILIN: ESPERANTO-CENTRO

P.f. 1450, D-4790

P A D E R B O R N

Fondinto kaj honorofica direktoro :

Hermann B E H R M A N N

Pri titolo-paĝo de "VILÁG és NYELV"

En sia letero al la Sekretariato de HEA s-ano d-ro István NAGY, respondanta redaktoro de Hungara Vivo, prezidanto de la Komitola Komisiono de HEA, forte kritikis la plej lastan /6/79/ titolo-paĝan foton de la hungarlingva propaganda revuo de Hungara Esperanto-Asocio:

"Iu ajn "Play-Boy"-magazino povus enŭi la plej lastan titolo-paĝon al revuo "Világ és Nyelv". Estas vere, ĝi estas arta foto, sed kion komunan ĝi havas kun la enhavo de la revuo? Nek la Asocio, nek ĝia Prezidio povas indiferece akcepti tiun fakton, ke sur la titolo-paĝo de la numero 5/79 oni vidas la hungaran ministron pri kulturaj aferoj, kaj sur tiu de la numero 6/79 samloke postajojn kaj aliaĵojn de nuda virino. Oni nepre komparas. La ministro kum la ... Certe estas mi, kiu eraras. Pardonon.

d-ro István Nagy "

Pri

HUNDBAZARO

Ĉu vere por la "antaj"
legantoj plej junaj?

Mi rigardadas la libreton HUNDBAZARO, kiu enhavas 33 poemojn. /Ne tiun, kiu estis anoncita en HV, "Rados P.: Hundbazaro". / En la mia troviĝas tradukoj de la poemoj de konataj hungaraj poetoj. En la libreto estas tre belaj la koloraj desegnaĵoj. Koncize: belaspekta libreto.

En la Postvortoj skribas k-do Péter András Rados: ... "tiu ĉi libreto havis la celon: aperigi al la plej junaj kaj al eterne junaj esperantistoj legaĵon ..." kaj li rekomendas: "legu, ĝuu, amu ilin". Nu, legi ne estas problemo, nur tion eblas ĝui, kion oni tuj komprenas kaj ami ilin? Jen, kion mi ne komprenas en la Postvortoj: "La elekto ne enhavas multajn vere bonajn pecojn el tiaj poemoj ... Tamen laŭ mia sento, la kolekto fariĝis tia, kian mi deziris". Do, ĉu li deziris tian kolekton, kiu ne enhavas multajn vere bonajn poemojn? Kaj ĉu tio sukoesis al li? Ĉu li ne havis tempon elekti bonajn kaj traduki tiujn?

Pri la tradukoj de Kalocsay ni ne parolu: pri ili jam siatempe aperis recenzoj.

Ĉu la plej junaj legantoj facile komprenas ĉi tiujn vortojn?

Rap', rafan', ŝel', pinĉi, pigo, sidi ion /Vidu la Pŭ-n /, kokono, plias, bobelo, libelo, arpeĝo, roŝtro, folas, disto, fon do, tristo, vepret', primaver', mia mio, ktp., ktp. Kio estas preskaŭ ion /Rados/, niasojle ...

Tiujn vortojn oni instruas eble en la superaj kursoj, sed ne al la plej junaj — laŭ mi. Jen kelkaj versoj :

"Kreskis rap', rafan' po mil,
Pompas ŝel' je ruĝa bril'."

aŭ "Jen sin kaŝis
En kokono,
Fam' ne plias
Eĉ ion."

aŭ "Kun preskaŭa hom-esenco"

"Ĝaje povas spurojn ĵeti"

Mi devis konsulti la PV-on pri kelkaj vortoj. Jen, arpeĝo: Akordo, kies sonojn oni ne aŭdigas samtempe, sed unu post la alia. Hungare : arpeggio/1/, tŭrt hang - zat. Ĉu ĉio ĉi estas la rezulto de la rimvortaro?

Laŭ la Postvortoj de k-do Péter András Rados preskaŭ ĉiuj poemoj de Zoltán Zelk estas samtempe popularaj infankantoj, kiujn volonte kantas ankaŭ la intaj /vidu Pŭ-n! / geknaboj. Ĉu ankaŭ la "Tri leporoj"-n? Mi ne dubas pri la aserto de la Redaktisto. Ĉi-kaze estas domage, ke nur du poemoj troviĝas de la poeto.

Mi kritikis ne la tradukon de la poemoj, tio ne estas mia fako. La tradukoj certe estas bonaj, mi ne scias. Nur ĝia lingvaĵo konsternas min, ĉar la Hundbazaro estas eldonita "okaze de la Internacia Jaro de la Infano". Do, ĝi pretiĝis por la infanoj! Sed ĉi tiuj infanoj / ĉu intaj, antaj aŭ ontaj / devas havi iun superan ekzamenon. Kelkaj vortoj eĉ en la PV ne troviĝas.

Mi ne skribis recenzon, ĉar mi scias nenion diri pri la traduko, nur faris kelkajn demandojn en la nomo de la plej junaj legantoj.

István NAGY

LERTA kaj KOMPETENTA
TRADUKO

Hund-bazaro. 33 hungaraj infan-poemoj.

Budapest: Hungara Esperanto-Asocio 1979. 67 p.

Inter la esotera kaj turmenta poezio de nia epoko, plaĉas legi de tempo al tempo kelke da versoj simplaj, freŝaj, lirlaj kiel akvo de roĝo. Des pli se tiaj versoj ŝuldiĝas al la inspiro de bonaj poetoj, Petŕfi, Attila Jŕzsef, Gábor Devecseri, Sándor Weŕes ktp. — kaj al la traduka lerto kaj kompetento de Fejes, Hules, Kalocsay, Rados kaj Szabŕ.

Kaj volonte ankaŭ mi subskribas la admonon de Rados en lia "Postvortoj" rilate al ĉi poemoj : "Legu, ĝuu, amu ilin!"

Fernando de Diego

/ El "Dialogo", organo de Sarlanda Esperanto-Ligo, n-ro 27, p.57. /

ORGANIZA VIVO

Nova departementa Esperanto-komitato de HEA

La 12-an de januaro post longa preparlaboro fondiĝis nova departementa Esperanto-komitato de HEA. Reprezentantoj de la Pest-departementa esperantistaro renkontiĝis en Budapeŝto, en kunsida ĉambrego de la Ĉefurba Pedagogia Sindikato / VIII. Kenyérmező u. 6./ por fondi memstaran Esperanto-komitaton de Hungara Esperanto-Asocio.

Kiel sciatis, en urboj Dunakeszi kaj Vác en la lasta duonjarcento /escepte kelkajn jarojn / ĉiam estis vigla esperantista movado. En la lastaj 15 jaroj kunordigis tiun laboron Budapeŝta Teritoria Komitato de HEA. La tria urba E-klubo de la departemento / en Nagykovács / apartenis al Departementa E-komitato de HEA en Bács-Kiskun. Nuntempe plifortiĝis nia movado en urbo Gödöllő, kaj en vilaĝoj Törten kaj Ceglédbercel, fondiĝis nova urba E-klubo en Szentendre, en la urba kulturdomo de Erd komencis lerni Esperanton anoj de la "Sci-Fi"-klubo. En la Departementa Biblioteko oni kreis apartan Esperanto-sekcion. Montris la evoluon, la disvastigon de la Internacia Lingvo Esperanto en la departemento Pest, ke partoprenis la fonda konferenco esperantistoj delegitoj el Monor, Ráckeve kaj Százhalombatta.

La partoprenantoj de la konferenco konsentis, ke ilia komuna laboro jam bezonas apartan departementan estraron, kiu povas helpi la kluban vivon de esperantistoj vivantaj en departemento Pest. La nova mezgrada organiza unuo de Hungara Esperanto-Asocio koordinas la laboron de la urbaj kaj vilaĝaj E-kluboj kaj individuaj esperantistoj de la departemento, havanta jam pli ol 1 milionon da loĝantoj.

Endre BARÁT, vicprezidanto de HEA, alvokis la atenton pri reala esperantismo, kies adeptoj bone scias, ke en ĉiuj sferoj de la socio oni ne tiel vigle, entuziasme klopodas por la ideo de la Internacia Lingvo, kiel tion faras la konvinkitaj, bone parolantaj esperantistoj. Nia celo estas la pli efika disvastigo de Esperanto. Por atingi tiun celon en la socio ni devas prepari nin por longa tempo. Ni devas agadi paŝoj post paŝoj, labori, atesti kaj pli multajn homojn konvinki. Tiu ĉi laboro bezonas longan, paciencon, tenacan laboron.

La konferenco, kiun gvidis Zoltán SZÉKES, sekciestro de Konsilantaro de Sindikatoj en departemento Pest, partoprenis ankaŭ anoj de la Budapeŝta Teritoria Komitato de HEA, nome Sándor JAKAB, sekretario de BTK, kaj János SZILÁGYI, Margit EVVA. Esperanto-klubon "Danubkurbiĝo" de Vác reprezentis János SÁRKÓZI.

La nomliston pri la proponitaj komitatoj prezentis Tibor VASKÓ, sekretario de HEA. Laŭ la proponoj de la asocia estraro ili elektis prezidanto kolonelon Ferenc TAKÁCS, defendan komandanton de la departemento. Vicprezidantoj de la nova komitato elektis s-anino Tiborné Ulveczki, sindikat-komitata sekretariino de Mekanika Laboro en Dunakeszi, kaj d-ro Balázs SZEMÖK, dentkuracisto en Ceglédbercel. Sekretario estas s-anino Zsoltné PETŐ, estrino de la Departementa Biblioteko en Szentendre. Anoj de la komitato estas: s-anino Sándorné BANFI el Nagykovács, József BEHESI /Százhalombatta/, Margit BONA /Ráckeve/, István KOVÁCS el Vác, d-ro János NAGY /Gödöllő/, Kálmán NYITRAI /Erd/, s-anino Ferencné RAINER /Zsámbék/, János STRICZKI /Törten/, János SZABÓ /Leányfalu/ kaj Angelika SZTRIZSAK /Monor/.

En la nomo de la departementa partia komitato salutis la novajn komitatanojn k-do Miklós TÓTH kaj deziris al ili sukcesplenan laboron.

K.T.I.

PROPAGANDA KOMISIO de la BUDAPEŝTA MEDICINA ESPERANTO-FAKGRUPO

Propaganda Komisiono de la Budapeŝta Medicina Esperanto-Fakgrupo preparis novan eblecon por medicinistaj esperantistoj. Por helpi plenumi la taskojn, realigi la celojn de la Fakgrupo kaj kontentigi la dezirojn de malnovaj kaj novaj membroj, la FK fondis Medicinan Korespondan Rondon.

La 31-an de oktobro, dum la unua, fonda kunveno ŝeestis 12 medicinistoj, inter aliaj: kuracisto, medicinaj gestudentoj, flegistinoj, asistantoj ktp. La celo, programoj kaj diversaj organizaj demandoj estis traktataj.

La Rondo apartenas al la Budapeŝta Medicina Esperanto-Fakgrupo. Gvidanto, lingva kaj faka helpanto de la korespondemaj medicinistoj estas s-ino Róza Paranoi.

El la programoj: traviva-raporto pri la 2-a Internacia Medicina Esperanto-Konferenco, medicinsciencaj prelegoj, reciproka vizitado de medicinaj kaj aliaj E-grupoj, ludoj, en- kaj eksterlandaj ekskursoj kaj memkompreble: KORESPONDADO...

Interesuloj povas viziti la kunvenojn de la Rondo ĉiun lastan merkredon de la monatoj, inter la 16-a kaj 19-a horo, en ĝia agrabla media kunvenejo, kien ili atendas ankaŭ leterojn el la tuta mondo:

MEDICINA KORESPONDA RONDO

Szakszervezeti Könyvtár
Mária str. 40.

BUDAPEST
H-1085

István KELLER

NOVAĴOJ el la departemento BÉKÉS Békéscsaba

GRANDSUKCESA LETERVESPERO

Laŭ la decido de la membrokunveno, la 6-an de decembro nia grupo aranĝis leter-vesperon, kiun ĉeestis ankaŭ k-do Zsolt Gyarmathy, sekretario de nia Departementa Esperanto-Komitato.

La aranĝaĵo okazis en la biblioteka ĉambrego de Departementa Apoteko-Entrepreno, kiun por la evento belege ornamis esperantistinoj, gvidataj de Ida Palovits. La anojn de la Urba - kaj Fervoja Esperanto-grupoj - kiuj plenplenigis la ĉambron - atendis etoso de familiara Niko la-vespero. Tamen ĉifoje Nikolao portis al la esperantistoj ne nur ĉokoladojn kaj vergojn, sed salutojn kaj bondezir-ojn de la esperantista mondo; eĉ multajn korespond-proponojn.

La vesperon malfermis Gyula Kovács, poste Árpád Abonyi-Nagy parolis pri la celo de la letervespero, pri ties rolo en nia movado, aparte akcentante la gravecon de la internaciaj kontaktoj el vidpunkto de la paco.

La paroladon sekvis la jam tre atendita programpunkto: la malfermo kaj laŭtleĝo de 130 leteroj, bildkartoj, kiuj alvenis el 24 landoj. La korespond-proponantoj baldaŭ trovis partnerojn kaj la alveninta bonega, konsiderinde granda ekspozicio-materialo certigos gravan bazon por nia planita ekspozicio, kies kondiĉoj ĵus maturiĝas.

La letervespero finiĝis en la malfrua vespero, en agrable bonega humoro.

Sarkad

DEPARTEMENTA ZAMENHOF-FESTO

Signifan tradicion enkondukis nia Departementa E-Komitato, kiam ili decidis aranĝi la datrevenojn de la naskiĝo de L.I. Zamenhof ĉiujare en aliaj urboj kaj vilaĝoj de la departemento, kie vivas kaj laboras esperantistoj. Pasintjare la riĉajn laboristmovadajn tradiciojn havanta urbo Orosháza estis la gastiganto de la festo; ĉiujare urbeto Sarkad estis la scenejo de tiu altnivela aranĝaĵo. Sarkad, tiu malnova fortikaĵo de nia movado, kie ĵus reviviĝas la malnova esperantista vivo.

La esperantistoj de la departemento kolektiĝis en la bela kaj gastama Kulturdomo de la tiea Sukerfabriko, kie laŭ la programo per nia himno komenciĝis la solenaĵo.

Post "La Espero" la prezidanto de la DEK, k-do Mihály DUMITRAS salutis la esperantistojn kaj gastojn, kolektiĝintajn el ĉiuj partoj de nia departemento. Lin sekvis la grandefekta festparolo de k-do Sándor G. ENYEDI, ĉefredaktoro de nia departementa ĵurnalo "Népújság". Lia nomo estas konata inter la esperantistaro ankaŭ trans niaj landlimoj, el la komenco periodo de nia jam famiginta Somera Esperanto-Universitato de Gyula.

La festparolon trapenetris la konsento pri tiuj pensoj, kiuj antaŭ 92 jaroj instigis la iniciatinton de nia lingvo publiki la mirindan ilon de la homa kompreno. Li parolis pri la respondeco de la esperantistaro en la mondon kuniganta pacmovado. Samtempe li rekone konstatis, ke niaj esperantistoj ankaŭ tiurilate trovis sian ĝustan lokon. La valoron de la Zamenhofa verko li taksis alte kaj tre fakte li analizis la rolon de Esperanto, kiun ĝi plenumas en la laborista movado de la mondo, disvastigante la ideon de la vera internaciismo.

La ĉeestantoj akceptis la festparolon kun granda plaĉo kaj post dekm minuta paŭzo sekvis la programo de la eta kanthoro de esperantistoj el Békéscsaba. Sub gvido kaj piano-akompano de Ida PALOVITS, la iama "Körösulinoj" - konataj inter la esperantistoj de Sopron - kun iom plifortigo de kelkaj viroj donis kantprogramon. Fine ili sukcese kantiĝis ne nur la partoprenantojn, sed ankaŭ la prezidantaron.

Poste en la nomo de la Veterana Esperanto-Klubo ÁRPÁD ABONYI-NAGY salutis la jubileulojn kaj veteranojn de la departementa E-movado, transdonante la insignon de VEK al

Dániel SZTANISZLÁV, Békéscsaba, kiu dum 55 jaroj,

Jánosné GABNAI, Orosháza, kiu dum 54 j.
Mihály SINKOVITS, Orosháza, kiu dum 54 j.
Mihály DUMITRAS, Orosháza, kiu dum 53 j.
Lajos PLENTNER, Orosháza, kiu dum 53 j.
József NEUBAUER, Orosháza, kiu dum 49 j.
Imre JÁKÓ, Sarkad, kiu dum 48 jaroj,
Lászlóné NAGY, Békés, kiu dum 40 jaroj,
Józsefné DUDÁS, Békés, kiu dum 41 jaroj
restis fidelaj al Esperanto kaj al ties movado.

En nomo de niaj jubileuloj kaj veteranoj la dojeno de la departementa E-movado, Dániel SZTANISZLÁV kortuŝita dankis la primemoron kaj rakontis kelkajn interesajn epizodojn el sia riĉa esperantista vivo.

La belegan feston finis la parolo de Zsolt GYARMATHY, sekretario de nia departementa E-Komitato. Li raportis kaj resumis la laboron faritan dum la jaro, parolis pri la taskoj por la estonteco, tre objektivie eksplikante ankaŭ la malfacilaĵojn, kiuj staras antaŭ la esperantistaro.

Árpád ABONYI-NAGY

NOVAĴOJ el la departemento

Bács-Kiskun

En la urba E-grupo, en Kecskemét, Tibor VESZPRÉMI prelegis pri nia frata lando, Finnlando, kie sufiĉe vigla estas nia movado. La koloraj diafilmoj montris la trankvilecon, la regulan vivon en la "millaga" lando.

En la fervoja kulturdomo de Kecskemét, s-ano Ilona NYUL kaj la geedza paro PINTÉR preparas raporton kun kolorfilmoj pri Svislando, kie partoprenis la UK-on 9 anoj de la fervojista E-grupo.

Tre interesan eksperimenton faras Ilona NYUL, kiu surbendigas la malnovan sed mallongan lingvokurson el la libreto de Sigmund TIEDER/TIBORCZ/. Ŝi tiel ŝatus akiri, ke la ege okupataj kursanoj ankaŭ hejme povu aŭdi kaj ekzercadi la lingvon.

Dank' al la fervora agado de Sándor MÓCZAR, en Kiskunfélegyháza, en la urba kulturdomo deneve komenciĝis Esperanto-lingvokurso, kiu mem la direktorino organizis. Ili aranĝis en decembro Zamenhof-memoresperon.

Pro gindona laborista kulturlaboro s-ano MÓCZAR ricevis belan premion de la loka kulturdomo.

Multaj plendis, ke niaj revuoj malfrue aperadas. La modernan kaj novan lerno-libron de József HORVÁTH oni vane serĉis en la librovendejoj, nur en urbo Szeged estis aĉeteblaj kelkaj ekzempleroj. Oni-dire malmulton ricevis la librovendejoj. Ankaŭ lernolibroj de d-ro SZERDAHELYI estas jam ekde jaroj mankantaj titoloj en la libromarkato.

En decembro en la loka taggazeto aperis ilustrita artikolo pri vizito de teccermonia majstrino el Tokio, kiu en Esperanto prezentis sian nacian kutimon.

Post kelkaj tagoj, okaze de la naskiĝdatreveno de Zamenhof, aperis artikolo el plumo de Géza KURUCZ, prezidanto de nia departementa E-komitato, sub titolo "Je heredaĵo de Zamenhof".

Dum la memorfesto, post la festparoladoj, la lokaj gimnazianoj prezentis kulturprogramon. La fraŭlinoj deklamis, la fraŭloj kantis, ankaŭ originalajn verkojn, inter ili poemojn de Zamenhof. Novaĵo estis, ke la kantojn oni akompanis per trumeta muziko.

István BALINT

KER NE OKAZOS!

La ŝi-jara KER /Karnavala Esperante-Renkonto/ en Győr NE OKAZIS, pro neatendita logiga malfacilaĵoj.

Departementa E-Komitato de HEA en Győr-Sopron

Eger

Komence de decembro Esperanto-grupo "BERVA" de la Fabriko por Fajnmuntaĵoj en Eger, aranĝis solenaĵojn okaze de la 120-a naskiĝdatreveno de Zamenhof.

Ĉe la pordego de la fabriko estis subĉiele ekspoziciitaj dokumentoj pri la Esperanto-movado. Dum la ekspozicio per magnetofono oni povis aŭskulti esperantlingvajn kantojn. Samtempe ni aranĝis librofiron, tre efikan. Kadre de la ekspozicio ni aranĝis konkurson de la korespondantoj. Niaj klubanoj havas perleterajn kontaktojn kun esperantistoj el 31 landoj. Sub titolo "unu lando — unu letero" ni prezentis kelkajn korespondantojn.

La 8-an de decembro en solena vespero ni rememoris pri la agado de Zamenhof. Ni invitis ĉiujn geesperantistojn el departemento Heves, kaj kelkajn ankaŭ el Budaĉesto. En la kulturdomo de nia fabriko, Imre SZABÓ, ano de la Prezidio de HEA, diris solenan parolon. Poste anoj de nia literatura teatro, kaj anoj de la Egera Pionira Klubo deklamis poemojn de Zamenhof kaj aliaj Esperanto-poetoj. Niaj gastoj rigardis nian ekspozicion, kaj ni denove aranĝis librofiron. Ni vendis librojn en valoro de 4000 forintoj / 6. mil guldenoj/.

Post la oficiala programo ni amuzis nin per muziko kaj danco.

Zoltán SZABÓ

Abonu ankaŭ Vi la revuon PACO

pere de HEA /H-1368 Budapest, Pf.193./

6 internaciaj kaj kelkaj naciaj numeroj
nur por 48 forintoj!

ĈU VI JAM MENDIS
por 1980?

BUDAPEŜTA INFORMILO

KONSTANTAJ RUBRIKOJ:

Niaj programoj Por ĝejnuloj
Organiza vivo Tra la mondo
Scienca rubriko

12 numeroj, pli ol 300 paĝoj

Abontarifo: 48 Ft

PETU provekzempleron de
Budaĉesta

Teritoria Komitato de HEA

H-1443, BUDAPEST, Pf.153.

Novaĵoj el HAJDÚ-BIHAR

La 15-an de decembro 1979, en la urbeto Téglás, en Industriaĵ Uzinoj de Hajdúság fondiĝis la sepa grupo de Departementa Esperanto-Komitato Hajdú-Bihar de HEA. La fabrikan grupon fondis dek personoj kun la helpo de la fabrika sindikata komitato, kaj kun la ĉefa organiza laboro de s-ano Imre Cséti.

La 14-an kaj la 15-an de decembro oni aranĝis lingvoekzamenon en Debrecen. 15 personoj sur nivelo "A" kaj 3 personoj sur nivelo "B" prezentis sian scion pri Esperanto antaŭ la ekzamena komisiono.

La 16-an de decembro en la ĉambrego de la Fervojista Biblioteko Kluba /Debrecen, Petőfi tér 6 / aranĝis la loka Fervojista Esperanto-Fakgrupo kaj la Departementa Komitato Hajdú-Bihar Zamenhof-feston, okaze de la 120-a datreveno de la naskiĝo de Ludoviko Lazaro Zamenhof.

La loka gazeto /Hajdú-Bihari Napló/ en sia rubriko Datrevena Kalendaro aperigis artikolon pri la iniciatinto de la Internacia Lingvo.

En la memorfesto, antaŭ 65-persona publika festparolis d-ro Béla Mészáros, prezidanto de la Departementa Komitato. Poste sekvis kultura programo de junaj esperantistoj. Deklamis Imre Tóth, ano de la Esperanto-Klubo BIOGÁL, dancis-kantis la ĝelernanta grupo de la bazlernejo Bocskai kaj tiu de la urbeto Téglás.

En la rezidejo de la Departementa Esperanto-Komitato Hajdú-Bihar de HEA / Debrecen, Monti ezredes u.3./ la komitatanoj finis la primebladon de sia ĉambro, per la mebloj donacitaj de la Departementa Konsilio de Sindikatoj. Tiel realiĝis la baza kondiĉo de la kontinua oficiala laboro. Ekde februaro ĉiunmerkredon, inter la horoj 17-a kaj 19-a oni deĵoras en la rezidejo de la Departementa Komitato.

Tibor PAPP

Hungarlanda Filatelista Asocio /MABEOSZ/ aranĝis inter la 16-a kaj 25-a de novembro 1979

LANDAN PARAFILATELIAN EKSPOZICION

en Gödöllő. La salonegoj de la Agrarscienco Universitato donis eĝon por la eminenta filatelista evento.

La ĵurio de la ekspozicio alte taksis la laboron de la esperantistaj filatelistoj al kiuj ili aljuĝis du premiojn.

István FEKETE ekspoziciis hungarajn porokazaĵajn stampojn de 1918 ĝis 1979. Ili estis belaj dokumentoj prezentantaj la historion de nia Esperanto-movado. Li ricevis arĝentizitan bronzan medalon.

Same altvalora estis la prezentita materialo de Johano PODANI, kiu gajnis bronzan medalon.

- Szuhay -

ESPERANTO-BIBLIOTEKO en GYULA

Sur la paĝoj de Budapeŝta Informilo ni jam sciigis, ke en Gyula en la kadro de la Ĝenerala Lernejo n-ro 1 komencis funkciigi malgranda Esperanto-biblioteko. Tiam la celo de la biblioteko estis iomete malvasta: disponigi konvenajn Esperanto-librojn por la Esperanto-instruado.

Ekde januaro la urba biblioteko "Mogyorossy" deklaris Filia Esperanto-Biblioteko tiun kolekton, kaj nomumis la gvidanton de tiu Filia Biblioteko.

Helpe de tiu deklaro, la esperantlingvaj libroj, gazetoj kaj ĵurnaloj, kiuj enhavas la biblioteko fariĝis atingeblaj por la legemuloj. La Esperanto-biblioteko unuavice volas plenumi la taskon: liveri valorajn legaĵojn al la departementaj esperantistoj, due ĝi volas servi ĉiujn esperantistojn en la lando.

Ni posedas difinitan sumon por la kurlanta jaro aĉeti la plej novajn librojn, sed ankaŭ donacoj de malavaraj esperantistoj estas bonvenataj.

Zsolt GYARMATHY

Pri la nova E-sekcio oni povis vidi tre efikan televidan reportaĵon, la 1-an de februaro!! Elkoran gratulon al nia fervora, juna samideano Zsolt GYARMATHY!

MISKOLC

Lajos GYÓRY NAGY

Kun granda ĉagreno ni informiĝis, ke d-ro Ludoviko GYÓRY NAGY, prezidanto de la Departementa E-Komitato en Borsod - Abaŭj-Zemplén, suferis akcidenton, la kolosto de lia femuro rompis. Lia sanstato — post la operacio — estas ĝojinde bona. Ni deziras al nia kara kunlaboranto, al la agema doĵeno de nia landa Esperanto-movado rapidan kaj kompletan resaniĝon.

Redakcio de BI

DEPARTEMENTO Szabolcs-Szatmár

Nova generacio de esperantistoj

Estas ĝojige, ke la 15-an de decembro, en Nyíregyháza, la partoprenantoj de nia memormespero pri Zamenhof, estis ĝejnuloj.

Niaj metilernantoj kaj studentoj kun granda atento spektis la programon. La studentoj de la Agrokultura Altlernejo kantis esperantlingvajn kantojn kadre de la kulturprogramo de la memormespero.

Post la solenaĵo la ĝejnuloj amuzis sin per laŭta disko-muziko, danco.

El Poprad estis invitataj gesamideanoj Zvara. Ilia ĉeesto donis eblecon oficialigi niajn kontaktojn estontecajn kun slovakaj pioniroj kaj altlernejaj studentoj.

Antal JÁRÓ

PÁSZTÓ

Esperanto-fakrondo de Kulturcentro "Lovász József" en Pásztó, petas klubgvidantojn kaj artistojn helpi per kulturaj aŭ per aliaj interesaj programoj ilian kluban vivon.

Anticipe dankas ĉiujn proponojn

Judit SÁNDOR

gvidantino de la fakgrupo

H-3060 PÁSZTÓ, Lenin út 14.

TÁPIÓSZENTMÁRTON

Ni ricevis informon de d-ro Balázs Szemők, Esperanto-kurseeestro en Tápiószentmárton, finis la unuan kurson 9 gesamideanoj. Sukcesis en la ekzameno "A" 6 personoj. El inter ili 3 ricevis klasifikon "eminenta", kaj 3 klasifikon "bona". Ĉiuj 6 sukcese ekzamenintoj anoncis sin al kurso "B", okazonta en lernojaro 1980/81.

Gratulon al la kursaninoj, instruistinoj de bazlernejoj, kiuj instruas Esperanton en siaj lernejoj ekde la lernojaro 1981. Post la sukcesa kurso oni jam organizas la duan kurson por komencantoj.

DEPARTEMENTO Komárom

Vigla irado-venado akceptis la vizitantojn en la Departementa Kultura Centro en urbo Tata la 15-an de decembro posttagmeze. En diversaj ejoj de la Kulturdomo okazis diversaj festoj, ekzemple por la ge-knaboj Nikolao-festo, por la pensiuloj la kutima ĉiumonata renkontiĝo ktp. La esperantistoj kunvenis sur la etaĝo, en la ekspozicia galerio. En la ĉambrego oni jam metis la tablojn piknikece, ĉar laŭ la invitilo "ĉe blanka tablo la interkonatiĝo, kiu servas nian komunan aferon, estas pli facila, se precipe konsideri la venontjaron landan aranĝojn de nia departemento". Ĉe la tabloj sidiĝis preskaŭ cent gastoj, ankaŭ el aliaj grupoj de la departemento, plejparte malnovaj kaj novaj esperantistoj. Flanke de la Junulara Komisiono de HEA ĉeestis Zsófia Kórodi, la Departementan Konsilion de Sindikatoj reprezentis Gáborné Kovács, Esperanto-kursanino. La gvidantaron de la Kultura Centro reprezentis Anikó Steiner kaj László Dinga.

La memorfeston malfermis per kelkaj varmaj salutvortoj samideano Károlyné Kődmön, kiu transdonis la parolon al Pál Vagvári. Li esperantlingve rememoris pri L.L. Zamenhof okaze de la 120-a datreveno de la naskiĝo de la iniciatoro de Esperanto. Li aparte emfazis la signifon de la Zamenhofa verkaro. Li ripetis sian parolon ankaŭ hungarlingve.

Post la festparolo s-anino Kődmön raportis pri la laboroj de la forpasinta jaro. Ŝi akcentis la sukcesan laboron de Ŝriska Kiss, eksgvidanto de la eminanta junulara klubo Kun-E, kaj tiun de la kursgvidantoj. Ŝi menciis la nunajn E-kursojn, kiujn la

grupo de Tata organizis. Aparte ŝi emfazis la kursojn organizitajn en tri bazlernejoj en vilaĝo Mocsá 32, en vilaĝo Naaszály 18, en urbo Tata 28, entute 78 ge-knaboj lernas la Internacian Lingvon sub la gvidado de ges-anoj Dániel Mózes, Erzsébet Kónya kaj Tamásné Kaptay. Ŝi konigis la nunan situacion de la preparigaj la boroj de JER-80, kaj anoncis ke la verda marmortabulo jam estas je la dispono de la grupo por memoro de la venontjara renkontiĝo. La urba gvidantaro jam aprobis la planon, restis nur la pritraktado pri la loko, kie oni ĝin starigos.

La gelnantoj de la menciitaj bazlernejoj donis komunan programon, en kies kadro ili kantis, deklamis kaj ludis scenetojn esperantlingve. Ili atingis furoran sukceson.

Fine Zsuzsanna Károly, nuna gvidantino de la junulara klubo sciigis, ke Kun-E funkcias de du jaroj, kaj memore al tio la gvidantaro de la Kulturdomo preparigis grandan ĉokoladotorton, kiu oni disdonas post mallonga ceremonio. Ŝi petis Zsófia Kórodi ekbruligi la du kandelojn sur la torto, reprezentantajn la du jarojn de la funkciado. Poste du pionir-knabinetoj en la sama momento blovestingis ilin, kaj komenciĝis la distribuado, kiu konsciencplenumis Zsófia kaj Zsuzsanna.

Post la oficiala parto de la memorfesto komenciĝis senceremonia babilado, dum kiu la gastoj konsumis la mangajojn kaj trinkaĵojn abunde kunportitajn de la partoprenantaro.

Tatabánya

József KAPTAY

József KAPTAY, prezidanto de Departementa Esperanto-Komitato de HEA en Tatabánya en novembro 1979 komencis kurson por 18 gvidantoj de la departementa sindikata movado, en la rezidejo de la Departementa Konsilio de Sindikatoj. Gratulon kaj al la gelnantoj kaj la konata E-instruisto!

Tiszavasvári

La 18-an de decembro en Tiszavasvári, la loka Esperanto-grupo "Alkaloida" aranĝis sian Zamenhof-memorvesperon. La Kemian Fabrikon "ALKALOIDA" reprezentis Ibolya SOLTESZ, la Departementan Esperanto-Komitaton de HEA en Hajdú-Bihar, d-ro Boldizsár SIMON. Post la malfermaj vortoj de János TÓTH, prezidanto de la grupo, lokaj bazlernejanaj deklamis E-poemojn. Poste ili respondis konkurse diversajn demandojn pri vivo de Zamenhof. D-ro B. SIMON parolis pri la 63-a UK en Várna. Ĉe la fino de la memorgesperoj János TÓTH transdonis al tri samideanoj valorajn librodonacojn.

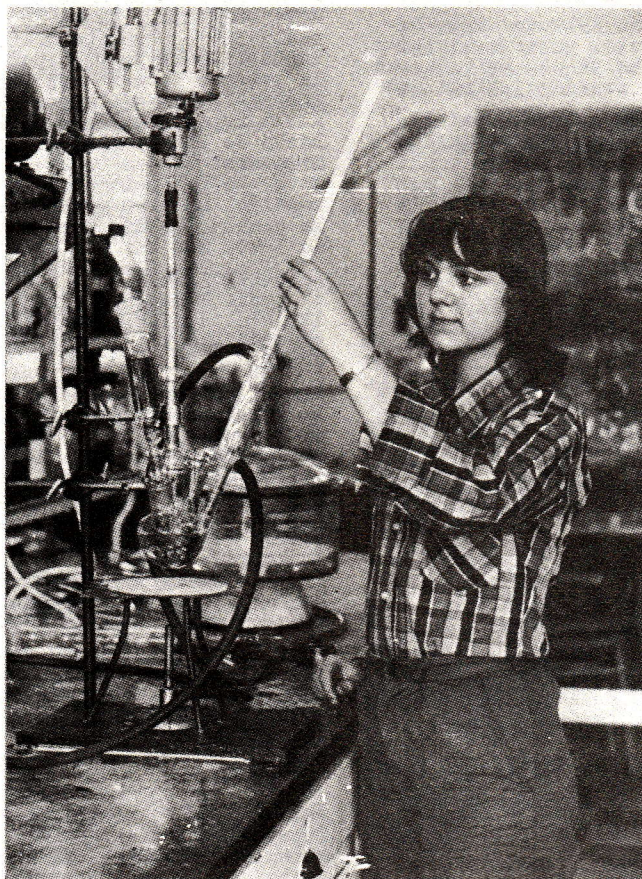
János TÓTH

La 23-an de novembro 1979, en sia 71-a jaro mortis en Szombathely, samideano

János MEDGYES

komitatano de HEA, estinta prezidanto de la Departementa E-Komitato de HEA en Vas.

interesa laboro ... medikament-fabriko **CHINOIN**

ĜI OFERTAS BONAĴN EBLECOJN POR ELLERNADO DE FAKOJ.

KNABOJ POVAS ANONCI SIN METILERNANTO PRI FAKOJ MEDIKAMENT-FABRIKISTA /KEMIISTA/, SERURISTA, VELDISTA, ELEKTRISTA, TORNISTA, TUBOMUNTISTA. KNABINOJN NI AKCEPTAS PRI FAKO MEDIKAMENT-FABRIKISTA /KEMIISTA/.

LA METILERNANTOJN PRI FAKO MEDIKAMENT-FABRIKADO NI INSTRUOS EN MODERNAJ PORPRAKTIKAJ LABORATORIOJ KAJ MEDIKAMENT-INDUSTRIAJ INSTRUMENTIEJOJ.

ENTREPRENA STIPENDIO!

EN NIA BOATEJO /SUR LA KAJO DE DANUBO "RÓMAI PART" POR NIAJ METILERNANTOJ NI ZORGOS ANKAŬ PRI SENPAGAJ SPORTILOJ.

NIA ADRESO: CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR OKTATÁSI OSZTÁLY
BUDAPEST, IV. TÓ u. 1-5. TELEFONO: 690-900/531 substacio
kaĵ CHINOIN NAGYTÉTENYI GYÁREGYSÉG SZEMÉLYZETI OSZTÁLY
BUDAPEST, XXII./NAGYTÉTENY/, Bányalég u.2.
KORESPONDA ADRESO: 1325 BUDAPEST, Pf.110.

SCIENCA RUBRIKO

Socipolitikaj aspektoj de la Esperanto-movado

INTERNACIA SEMINARIO en BAD SAAROW (GDR)

Kutime precipe interesas la lingvistikaj aspektoj de la internacikomunikada demando de la planlingvo Esperanto. Pri tio kaj lastatempe ankaŭ pri politikaj, ekonomiaj, juraj kaj aliaj aspektoj de la lingva problemoj pli kaj pli ofte aperas studoj, estas organizataj kolokvoj kaj seminarioj, debatoj universalaj kaj junularaj kongresoj.

Nur tre malofte, tamen, oni donas atenton al la esperantista lingva komunumo, al tiu kolektivo, kiu tenas kaj pluevoluigas jam tra preskaŭ lo jardekoj la Internacian Lingvon.

Ĉu la gvidantoj de la internacia Esperanto-movado, de la landaj kaj fakaj asocioj scias sufiĉe pri tiu objekto de ilia gvidado? Ĉu ili scias pri la karakterizaĵoj de la movado, pri ĝiaj ideoj kaj ideologiaj strukturoj, la sociologia konsisto de la parolantaro, pri la motivoj de la membroj sisteme aliĝi al Esperanto kaj sin engaĝi por ĝi ktp., ktp.? Certe, intuicie oni scias, supozas, sed tro malmulte.

Iĝas pli kaj pli evidenta la kontraŭdiro inter la altaĵ pretendoj de la Esperanto-movado ofertita solvon de la monda lingva problemoj kaj la nivelo de la gvidado de la movado. Transformiĝo necesas, atingi de pli alta nivelo. Sed tio postulas pli da scio pri la movado, pri ĝiaj socipolitikaj aspektoj.

Jen la temo "Socipolitikaj aspektoj de la Esperanto-movado" de internacia seminario, kiu organizis Centra Laborrondo Esperanto en Kulturligo de GDR de 18a ĝis 24a de novembro 1979 en la gastodomo de la Prezidanto de Kulturligo en Bad Saarow ĉe Berlino.

Post la tre sukcesa internacia seminario "Sciencaj aspektoj de Esperanto", okazinta de la 17a-23a de aprilo en Ahrenshoop /GDR/ libro kun la materialoj aperos komence de 1980 / nun okazis dua, kun aparta konsidero de la karakterizaĵoj de la Esperanto-movado. Partoprenis ĝin elstaraj teoriistoj kaj gvidaj funkciuloj de la Esperanto-organizaĵoj el Bulgario, ĈSSR, GDR, Hungario, Pollando, Rumanio, Sovetunio kaj krome gastoj el Italio, Japanio kaj Svedio. La 38 partoprenintoj, ĉiuj gastoj de CLE, aŭskultis 25 prelegojn kaj pli ol 200 diskutkontribuojn.

Jen la prelegtemoj :

Socipolitikaj aspektoj de la Esperanto-movado /enkonduko, D. BLANKE /

Nacio kaj lingvo /J. JERMAŖ /

Lingva politiko en evolulandoj /R. CORSETTI/

Sistemo de la lingvouzo en internaciaj rilatoj /A. RÁTKAI /

Internacia komunikado en rilato al la evoluo de la produktivaj fortoj kaj kondiĉoj / K. RAABE /

Politikaj aspektoj de la internacia lingvo /M. I. ISAJEV /

Esperanto kaj politiko / R. CORSETTI kaj Mauro La TORRE /

Objektivaj premisoj por la partopreno de la esperantistoj en la pacbatalo /N. ALEKSIEV/

Realismaj kaj progresemaj konceptoj en la Esperanto-movado de la nuntempo /I. PETHES/

Pri antikomunismo en la nuntempa Esperanto-movado /J. JERMAŖ /

Sekteco en la Esperanto-movado /D. BLANKE/

Pri la janvizaĝeco de la sennaciismo en la intermilita periodo /A. RÁTKAI/

Evoluo kaj aspektoj de la ideologio de Zamenhof sub nuntempa vidpunkto /C. MURGIN/

La Esperanto-movado: spegulo de ĝenerala socio: Italio, Japanio, Svedio
/3 prelegoj: R. CORSETTI, Y. SATO, J. SKOGEKLINT /

Sociologiaj aspektoj de la Esperanto-movado /L. KNÖSCHKE/

La loko de la Esperanto-asocio en la organizita socialisma socio — politikaj kaj juraj aspektoj /B. STASZCZAK /

Esperanto kaj la kulturaj kaj estetikaj valoroj / V. COCOV /

La formiĝo de internaciismaj personecoj /T. TYBLEWSKI /

Kongresrezolucioj /A. RÁTKAI /

Denaska esperantismo /A. RÁTKAI /

Aspektoj de la Esperanto-literaturo /V. BENČIK/

Pola Studenta Esperanto-Komitato /V. STEC/

Pri la agado de TEJO /Cs. LENDVAY /

La Esperanto-movado kaj ĝiaj rilatoj al la neesperantista socio /T. VASKÓ/

La seminario nur povis tuŝi abundon da problemoj plutraktendaj. Cetere, tri profesiaj lingvistoj neesperantistaj kun atento kaj fortega interesiĝo observis la funkciantan Esperanton, uzatan de lo-landa ĉeestantaro por prelego, disputo, amika babilado ka., pli granda efiko ol multaj prelegoj pri Esperanto!

Menciindas plue la kortuŝa filmo pri Hiroŝima kaj Nagasaki, montrita de la japana kaj itala ŝeestintoj. La ekskurso al Berlino /ĉefurbo de GDR / kaj la neformala renkontiĝo kun la dua sekretario de la Kulturligo estis tre sukcesa.

Certe la seminario vekos eĥon, stimulos similajn aktivecojn kaj konsciigos pri la graveco de la traktita temaro.

4-a INTERNACIA LABORKONFERENCO en PADERBORN

La 21-26-an de novembro 1979 okazis la 4-a Interlingvistika Laborkonferenco en Paderborn /FR Germanio/, aranĝita fare de la Instituto pri Kibernetika Pedagogio /direktoro: Prof. Dr. Helmar Frank / ĉe la Esplorcetro FEOll, kumlabore kun la GPI-laborrondo Interlingvistiko kaj Lingvokibernetiko kaj kun la Societo pri lingvolim-transpaŝa eŭropa interkompreniĝo /Eŭropa Klubo/, kum aktiva helpo /tradukservo ktp./ de Esperanto-Centro Paderborn.

La lingvoj de la konferenco estis la germana kaj la Internacia Lingvo. Ĉ. 100 partoprenantoj ŝeestis el 13 landoj.

La konferenco havis 3 kadrotemojn:

1/ Nuntempaj tendencoj en la interlingvistiko /prezento de kelkaj el ili /

Dr. FRANK: Kion komunan havas kibernetiko, pedagogio kaj interlingvistiko; prof. SANGIORGI /Brazilo/: Matematiko kiel metalingvo de la lingvoscienco; F. Lo JAKOMO /Francio/: Matematika lingvo kaj ĉiutaga lingvo, fronte al la problemo de la normo; Dr. JAKOB /Aŭstrio/: Limoj de lingvoplanado; Dr. TAMMELO /Aŭstrio/: Strategio kaj taktiko de plu-planado de planlingvoj; ktp.

2/ Aŭtomata lingvoprilaborado

Ĉi tie prelegis prof. M. LANSKY pri FEOll-projektoj rilate aŭtomatan dokumentadon; M.T. MAS /Francio/: Pri aŭtomata rekono de prononcitaĵoj ILO-vortoj; MAAS /FR Germ./: Multlingva traduk-sistemo por la Eŭropa Komunajo; k.a.

3/ Plej vaste traktata estis la temo: Frua fremdlingvo-instruado.

Sub "frua" oni komprenu: en elementaj klasoj, aŭ eĉ en la antaŭlerneja aĝo. Pri tiu temo prelegis la plej multaj: unuflanke raportis pri siaj spertoj, kiuj partoprenas la lingvo-orientigan instruadon /P. Raffo el Italio, H. Tautorat el Okc. Berlino, A. Hurčák el Jugoslavio, Irén Patay el Hungario, M. Duc Goninaz el Francio, prof. Nordio kaj prof. Pennchietti el Italio. A. A. Nolte, E. Geisler kaj Dr. B. Meder raportis pri organizado, testado, test prilaborado de la eksperimento. Dr. P. Zlatnar parolis pri sociopolitikaj aspektoj de la frua fremdlingvo-instruado en Jugoslavio; Zs. Barcsay pri tio, kiel influas la sociaj kaj

politikaj cirkonstancoj la oficialigon kaj disvastigon de la ILO en Hungario.

J. Grum / el Pollando / informis pri la kompleksa rolo kaj taskoj de Radio Varsovio, krome pri la formoj de E-instruado en Pollando.

Aliflanke okazis raportoj pri frua nacilingvo-instruado: pri la franca en Algerio: A. le Quint /Francio/, pri la angla: Dr. G. Schmid-Schönbein, Koke kaj H. Reiserer /FR Germanio/, pri la angla, franca, germana kaj rusa: Dr. Satura kaj D-ino M. Saturova el Ĉeĥoslovakio.

Ege interesa diskuto sekvis la klerigsciencajn, klerigpraktikajn kaj politikajn prelegojn inter la du partioj, nome: kiuj pledas por frua nacilingvo- / precipe la angla /-instruado kaj kiuj por la ILO-instruado argumentis per siaj principoj kaj praktikaj spertoj. La reprezentantoj de ILO anticipe supozis, ke la alia partio volas altrudi la anglan /aŭ alian /kulturon al la gelnantoj, kaj ke ili malalte taksos la ILO-n, ĝenerale planlingvojn.

Sed evidentiĝis, ke ili apenaŭ sciis pri esencaj trajtoj de la ILO, pri ĝia didaktika valoro; kelkaj el ili eĉ ne kredis, ke tiu lingvon oni povas paroli, precipe ke apliki en sciencaj diskutoj. Unu el la ĝismunaj "laikuloj" deklaris, ke dum la laborkonferenco li jam tiel "enlaboriĝis" en la ILO-n, ke li jam scias legi pedagogian faktekston en tiu lingvo.

Krom la prelegoj kaj diskutoj okazis dekoj da fakaj kunsidoj, interesa vizito en la Komputil-centro Nixdorf, akcepto far la urbestro, urborigardado, bunta vespero kum balo ktp. Semajnfine 25 studentoj de la Paderborna Universitato partoprenis intensan kurson ĉe FEOll por akiri pasivan lingvoscion en la Internacia Lingvo por kapabli legi fakliteraturon.

Estas menciinde, ke J. Grum de Radio Varsovio plurloke / ĉe la urbestro, en la Nixdorf-centro kaj en la Zamenhof-festeno de Esperanto-Centro Paderborn / akcentis la gravecon de paca kumlaboro de diverspolitikaj landoj pere de la ILO. "Ni havas du alternativojn — diris Grum —: ĉu pere de neŭtron-bombo, ĉu vivi plu. En la lasta kazo: vivi kaj labori pace. Kun tiu ĉi celo ni devas serĉi tion, kio estas komuna intereso de diverspolitikaj ŝtatoj, kio kumligas nin. La unua intereso estas la interkompreniĝo, kies rimedo povas esti la Internacia Lingvo.

Ankaŭ tiu ĉi scienca konferenco estas modelo por harmonia kumlaboro, gastigo/gastado inter okcident-orient-Eŭropaj ekspertoj."

Pro la eminenta organizo kaj amika etoso gratulon kaj dankon al la organizintoj, precipe al Prof. Dr. Frank.

Zsuzsa B. BARCSAY

AULD - PREZIDANTO de la AKADEMIO

Fine de oktobro, la ĝisnunaj prezidanto kaj sekretario de la Akademio de Esperanto dissendis cirkuleron pri la rezulto de la elektoj por la nova estraro de la gvida lingva institucio de la Esperanto-movado. En la elektoj voĉdonis 39 el entute 45 akademianoj.

Por la prezidanta posteno prezentigis nur unu kandidato magistro William Auld /Britio/, gvida verkisto en la Esperanta literaturo, vicprezidanto de UEA, iama redaktoro de revuo "Esperanto", redaktoro de "Brita esperantisto", tradukisto, eseisto, verlikinto de pluraj sukcesaj lernolibroj de la Internacia lingvo. El 39 voĉdonintoj, 31 estis por la prezidantigo de Auld, 5 kontraŭis tion, kaj 3 voĉdonis sindetene.

Prof. d-ro Paul Neergaard /Danlando/, internacie fama botanikisto, membro de pluraj naciaj sciencaj akademioj, restis unu el la vicprezidantoj, kun 34 voĉoj por, 3 kontraŭ, kaj 2 sindetenaj.

Nova vicprezidanto fariĝis prof. d-ro Stojan Ĝuĝev /Bulgario/, internacie konata muzikologo, gajninto de la prestiĝa aŭstra Herder-premio. Li rikoltis 32 jesajn, 4 neajn kaj 3 sindetenajn voĉojn.

La nova sekretario de la Akademio fariĝis d-ro Albert Goodheir /Britio/, poeto, tradukisto kaj eldonisto. 26 akademianoj voĉdonis favore al la sekretariigo de Goodheir, po 1 voĉdonis nee kaj sindetene.

La alia kandidato por la sekretaria posteno estis Reinhard Haupenthal /FR Germanio/, esperantologo, tradukisto kaj eldonisto. Por li voĉdonis 11 akademianoj jese, po 1 nee kaj sindetene.

Ne okazis elektoj por la direktoroj de la akademiaj sekcioj, kio signifas, ke provizore restas la ĝisnunaj: Neergaard /bibliografio/, H.A. de Hoog /gramatiko/, J. C. Wells /prononco/. La postenoj de la aliaj sekcioj vakas.

Inter la membroj de la nuna Akademio de Esperanto troviĝas nur du virinoj: d-rinoj Marjorie Boulton /Britio/ kaj Glælia Conterno /Italio/. Dek unu anglalingvanoj konsistigas la plej fortan nacilingvan grupon en la Akademio. Sekvas kvin francolingvanoj, kaj po tri reprezentantoj de jenaj lingvoj: germana, hispana, itala, japana kaj norvega. Du reprezentantoj de la kroatserserba troviĝas en la Akademio. Po unu akademiano apartenas al ĉi tiuj gepatraj lingvoj: afrikansa, armena, bulgara, ĉeĥa, dana, finna, islanda, nederlanda, pola, portugala, rusa, sveda.

/Aldono de la redaktanto de BI: la unuan fojon mankas hungara nomo el tiu ĉi pretiĝa listo /

Prof. Gaston Waringhien prezidis la Akademion dum 16 jaroj, inter 1963 kaj 1979. Sekretariis en tiu periodo unue d-ro A. Albault /nur mallongan tempon/ kaj pos-

te s-ro Roger Bernard. Ŝajnas, ke dum tiu periodo la Akademio stabiligis organizon kaj administron. Ankaŭ ĝia konsisto plijuniĝis kaj pozitive ŝanĝiĝis rilate la reprezentigon de diversaj lingvofamilioj, kvankam la supra klasifiko de la akademianoj laŭ la nacilingva aparteno ankoraŭ restas sufiĉe alarma.

Sub la gvido de prof. Waringhien la Akademio okupiĝis pri pluraj gravaj gramatikaj: la Zamenhofa uzado de la pasivaj participoj, la reguloj de la Esperanta vortfarado, la ĝusta uzado de la refleksivo, la landnovaj finaĵoj -ujo kaj -io. Aperis ankaŭ la Oka Oficiala Aldono al la Universala Vortaro kaj Baza Radikaro Oficiala. Ĉio ĉi troviĝas en Aktoj de la Akademio I kaj Aktoj de la Akademio II.

Almenaŭ en la pli nova historio, la Akademio neniam kunvenis en sia plena konsisto. Ĉiuj akademiaj diskutoj kaj decidoj okazis skribe. Estus verŝajne ne nur interese sed ankaŭ instrue kaj utile, se la Akademio foje okazigus publikan kunsidon dum unu el la venontaj Universala Kongresoj.

/ El artikolo aperinta en "esperanto" novembro 1979 /

SAEST-1980

Seminario: Apliko de Esperanto en la scienco kaj tekniko

INSTRUKCIOJ

pri la manskribaĵoj kaj prelegoj por la seminario

APLIKO de ESPERANTO en SCIENCO kaj TEKNIKO
Usti nad Labem, 1980-08-29/31

estas riceveblaj de Inĝ. Zdeněk PLUHÁŘ
respondeculo pri la fak-enhavo de SAEST-1980, HĚLOVOUSY v. Podkrkonosi 109,
CS- 507 51

Prelegontoj estas petataj ensendi la tekston de siaj prelegoj ĝis la 15-a de aprilo 1980.

GLACIO-VORTARO

Per komuna laboro de diversnaciaj fakuloj prepariĝis manuskripto de la E-lingva ekvivalento de la 106 terminoj troveblaj en la Multilingual Ice Terminology /Multlingva Glacio-Terminaro / eldonita en 14 lingvoj de la Internacia Asocio por Hidraŭlika Esploro.

La bazan Esperantan vortoliston kun E-lingvaj difinoj ellaboris inĝ. R. Kent Jones /USA/, kaj surbaze de modifoj kaj komentoj de R. Eichholz, CDN; A. Bednařík, CS; V. Gakalenko kaj A. Kogan, SU kaj W. Müller, GDR, la definitivan liston kompilis Ottó Haszpra, H. Ĝi aperos en la sekva, seplingva volumo de la Terminaro en 1980.

SCIENCA PRELEGSERIO DE LA BUDAPEŝTA MEDICINA ESPERANTO-FAKGRUPO

La Budaĉesta Medicina Esperanto-Fakgrupo estime invitas Vin, Viajn kunlaborantojn al sia 8-a SCIENCA PRELEGSERIO, okazonta la 5-an de marto 1980, ekde la 18-a horo, en kulturĉambro de la Ĉefurba Hospitalo "László" /Budapest, IX. Gyáli u. 5-7./.

NIA PROGRAMO

1. D-ro Balázs SZEMÓK /Ceglédbercel/: Stomatologiaj superstiĉoj kaj miskredo /12 minutoj/
  2. F-ino Judit BOROS /Budapest/: Molekula mekanismo de la proteinsintezo /10 minutoj/
  3. D-ro Endre CZEIZEL, D-rino Júlia MÉT-NEKI, S-ro István KELLER /Budapest/: Frekvenco, epidemiologio kaj etiologio de la kunkreskitaj ĝemeloj /10 minutoj/
  4. D-rino Ilona BIKSZÁDI /Miskolc/: Pri la idiopatia hipoglukozemo /10 minutoj/
  5. D-rino Györgyi KÖRMENDY /Miskolc/: Okupiga terapio en la infanhospitalo /10 minutoj/
  6. D-rino Judit B. SÁRMÁNY /Budapest/: Mi preventu la malboniĝon de la vidkapablo helpe de sanitara edukado /10 minutoj/
- 10-minuta paŭzo
7. D-ro Miklós FEHÉR /Miskolc/: Dekdu minutoj pri la brucelozo /12 minutoj/
  8. S-ro István SZENTESI, S-ro István KELLER /Budapest/: Kompleksa epidemiologia esploro de la homa mutagenezo /10 m./
  9. D-rino Ildikó BOÉR /Budapest/: Operaĉio solvo de la enkarnginta ungo /10 m./
  10. S-ino Róza PARANAI /Budapest/: Unua psika helpo al la ĵus blindiĝintaj personoj /10 minutoj/
  11. D-ro József KÓMÁR /Budapest/: Pri la tunelaj sindromoj /10 minutoj/
  12. D-ro István HEGYI /Veszprém/: Kio estas la diferenco inter la ŝtato kaj hejme edukitaj geknaboj? — kio estas la solvo de la problemoj? /12 minutoj/
  13. D-ro József MEGYERI /Budapest/: Pri la medicina logiko /10 minutoj/.

Esperante Vian aktivan partoprenon, sincere Vin salutas

D-ro Lajos MOLNÁR
sekretario

EN BUDAPEŝTO FONDIĜIS

FAKA GRUPO DE ESPERANTISTAJ KOMPUTISTOJ

/hungare SZEM, Számítástechnikus Esperantisták Munkacsoportja /.

La internacia interŝanĝo de informoj havas eksterordinare grandan signifon pro la rapidega evoluo de la komputoscienco en la tuta mondo. La fakuloj fondintaj SZEM-on celas per varbado kaj diskonigo le faki literaturon pri komputotekniko, aperigi de faka revuo forigi la lingvajn barojn. Krom tiu ĉi kutima celo ni kunlaboras internaciiskale por ke la komputilej komprenu kaj obeu al la ordenoj, formataj en la Internacia Lingvo.

Detalajn informojn petu ĉe HEA :

Budapest, Pf.193. H-1368 aŭ per telefono : 136-878

ESPERANTO LABORLINGVO de KIBERNETIKISTOJ

La Internacia Asocio por Kibernetiko aranĝos ĉijare la 9-an Internacian Kongreson pri Kibernetiko. La laborlingvoj de la ĝisnunaj 8 kongresoj estis la angla kaj la franca; nun unuafoje estos ankaŭ la Internacia.

La Kongreso konsistos el 5 sekcioj kaj 2 simpozioj:

- Sekcio 1 : Principoj de kibernetiko kaj ĝenerala sistemteorio;
- Sekcio 2 : Kibernetiko en sociaj sistemoj;
- Sekcio 3 : Kibernetiko en maŝinaj sistemoj;
- Sekcio 4 : Kibernetiko en biologio kaj medicino;
- Sekcio 5 : Kibernetiko kiel instruato en meznivela kaj universitata edukado;
- Simpozio 1 : La ideo de tempo rigardata kibernetike;
- Simpozio 2 : Kibernetiko kaj lingvoj planaj kaj senplanaj.

Se la prelegoj en la Internacia Lingvo estos sufiĉe multaj, kaj sufiĉe bonkvalitaj, la Asocio ĝin uzos ankaŭ ĉe la sekvontaj Kongresoj, kaj eventuale ankaŭ ĉe la laborlingvon de la Asocio mem.

La Kongreso okazos en la belga urbo Namur, 1980-09-08/13. Tiuj, kiuj volas partopreni, pasive aŭ prelegante, bonvolu skribi al :

Prof. dr. Helmar FRANK

Institute por Kibernetiko
Kleinenberger Weg 16 B

D-4790 PADERBORN, F.R.Germanio.

VIII Studenta Interlingvistika Seminario

Studentaj Interlingvistikaj Seminarioj forte eniĝis en la studentan vivon en la Varsovia Universitato. Komence, ilia programo estis dediĉita al metodiko instrui la lingvon Esperanto kaj poste al formoj eduki instruistojn en Esperanto, pli poste al lingvistikaj pritraktoj de la plej diversaj interlingvoj kun ĉefa priatento de Esperanto. La seminariojn partoprenis kutime po 8. 30-40 personoj — ĉefe studentoj el : Bulgario, Ĉeĥoslovakio, Danio, Francio, FRG, GDR, Hungario, Italio, Jugoslavio, Pollando, Rumanio, Sovetio kaj Svedio.

CELO de la SEMINARIO:

Stimuli ĉe junaj interlingvistoj entrepreni kaj disvoligadon de studoj kaj esploroj sur la kampo de vaste komprenata interlingvistiko kaj krei laŭeble favorajn kondiĉojn por interŝanĝo de iliaj pripensoj, stud- kaj esplorrezultoj.

ORGANIZAJ INDIKOJ :

a/ dato: 1980-04-23/26

b/ loko: apudvarsovia ripozloko POMIECHOWEK; diskutado, loĝado kaj manĝado estos aranĝita en pitoreska ripozcentro de la Fabriko de Personaj Aŭtomobiloj situanta arbore en tuja proksimeco de la rivero Wkra.

c/ partoprenantoj: /entute 8. 40 /

- studentoj de polaj kaj eksterlandaj altlernejoj interesigantaj pri vaste komprenata interlingvistiko,
- junaj interlingvistoj entreprenantaj studojn kaj esplorojn sur la tereno de interlingvistiko
- invititaj gastoj.

d/ adreso de la Organiza Komitato:

Socjalistyczny Związek Studentów Polskich
Rada Uczelniana Uniwersytetu
Warszawskiego
Interlingwistyczne Koło Naukowe
ul. Krakowskie Przedmieście 24,
PL 00-325 W A R S Z A W A

LAŬTEMA PROGRAMO de la SEMINARIO

1/ INTERLINGVISTIKO KIEL SCIENCBRANĈO

a/ ĉu la scioj kaj esplormetodoj sur la kampo de interlingvistiko kaj esperantologio ebligas trakti ilin kiel memstarajn sciencbranĉojn kaj kia estas la rilato inter ili?

- b/ ĉu parolata planlingvo determinas formigon de propra kulturo kaj kiel ĝi rilatas al la kulturo de etnaj lingvoj?
- c/ Kiel rilatas al interlingvistiko problemoj de internacia lingva komunikado traktataj el komunika, sociopolitika, ekonomia kaj aliaj vidpunktoj?

2/ KULTURAJ KAJ SOCISCIENCAJ ASPEKTOJ DE INTERLINGVOJ ETNAJ KAJ ARTEFARITAJ

- a/ kiajn avantaĝojn kaj malavantaĝojn havas aplikigo de etnaj aŭ artefaritaj interlingvoj kiel internaciaj kaj interetnaj helplingvoj?
- b/ kiaj estas sociaj bezonoj por interlingvoj kaj konsekvencoj de ties utiligo?
- c/ ĉu artefarita helplingvo estu ankaŭ lingvo de belliteraturo kaj poezio?

3/ LINGVOSCIENCAJ ASPEKTOJ DE INTERLINGVISTIKO

- a/ kia estas la evoluo de Esperanto kaj ĉu eblas stiri ĝin kaj protekti kontraŭ disdialektiĝo?
- b/ kiu-grade la tradicia klasifikado de vortelementoj adekvatas al la vortfara sistemo de Esperanto?
- c/ kiaj estas la ĉefaj diferencoj en la strukturo de Esperanto kaj aliaj planlingvoj?

La 8-a SIS / Studenta Interlingvistika Seminario / okazos sub la aŭspicio de Centre de documentation et d'Etude sur la Langue Internationale /La Chaux-de-Fonds, Svislando/

RADIO ZAGREB pri SK-79

SCIENCAJ KOMUNIKAĴOJ, aldona eldonaĵo de BUDAPEŝTA INFORMILO, en sia julia kajero, ampleksanta pli ol 80 paĝojn, proponas vere valoran legmaterialon al ĉiu serioza leganto, kiu havas intereson por fakaj, sciencaj kaj popularsciencaj temoj. Preskaŭ ĉiuj sciencbranĉoj estas reprezentitaj per artikoloj de fakuloj. La plej longa estas de Bernard GOLDEN pri arkeologio, sed pri ĝia speciala branĉo, subakva arkeologio. Kaj tiu artikolo kaj aliaj estas ilustritaj per nigra-blankaj fotoj /malpli sukcesintaj/ kaj multaj de signoj / bone sukcesintaj/. Artikoloj estas provizitaj per listo de literaturo kaj resumo en iu nacia lingvo. Nepra la valora publikaĵo SCIENCAJ KOMUNIKAĴOJ, laŭ sia enhavo estas samnivela al naciolingvaj fakaj kaj sciencaj revuoj, nur bedaŭrinde tiu Esperanta estas stenci-lita, kio iom makulas ĝian prestiĝon.

E. LAPENNA

/Radio Zagreb, 1979-11-13/

junulara rubriko

Studenta Aŭtuna Forumo

La sukceso de la STUDENTA AŬTUNA FORUMO en 1979, kuraĝigis la Junularan Komitaton de HEA organizi similan renkontiĝon ankaŭ en 1980, inter la 6-a kaj 9-a de novembro. Pluajn detalojn vi legos en niaj sekvaĵ numeroj.

JER-80

Tata, la baroka urbeto kun multaj historiaj monumentoj, donas lokon en 1980 por la tradicia, ĉiujara aranĝo de junaj esperantistoj. La ĉijara JER /Junulara Esperanto-Renkontiĝo/ estos pli riĉa, kaj invitos pli da gejunuloj, ol la antaŭaj. Multaj alvenos ankaŭ el eksterlando. La partoprenantoj estos lokigitaj ĉe la bordo de la pitoreska Granda Lago, en la tendaro "Mező Imre" de KISZ, en ŝtandomejoj.

Kondiĉoj de la aliĝo:

- aliĝu per tiu ĉi aliĝilo, aŭ uzante similan
- ĉiu aliĝanto plenigu apartan aliĝilon
- la aliĝilon sendu al HEJ /Budapest, Pf.193, H-1368 /
- pagu post via alveno laŭ la tarifo validida je la alveno de Via aliĝilo al HEJ
- la partoprenkotizo inkluzivas manĝon, loĝadon kaj la partoprenon en ĉiuj aranĝoj; /unua manĝo: vespere, la 2-an de majo; lasta: matene la 4-an de majo + manĝajpakajo /.

ALIĜILO

Mi aliĝas al la Junulara Esperanto-Renkontiĝo /JER/ aranĝota en Tata, inter la 2-a kaj 4-a de majo 1980.

NOMO: .....

NASKIĜDATO: .....

KOMPLETA POŝTA ADRESO: .....

.....

PROFESIO: .....

NOTOJ: .....

DATO: .....

.....
subskribo

PARTOPRENKOTIZOJ/en Ft-oj/

KATEGORIO	Ĝis 04-10	Post 04-10
A/ Studento, membro de HEJ, CLE, AESSR, CEJ, BEJ, PEJ, ASE	300	350
B/ studento	350	400
C/ laborulo, membro de HEJ, CLE, AESSR, CEJ, BEJ, PEJ, ASE	350	400
D/ laborulo	400	450
C/ sen manĝo kaj loĝado, nur partopreno en la programeroj	130	150

AMATORAJ ESPERANTISTAJ ARTISTOJ !!

Kadre de JER-80, inter la 2-a kaj 4-a de majo 1980, en Tata, en la Departementa Kulturdomo, oni aranĝos ekspozicion el verkoj de amatoraj esperantistaj artistoj.

La ekspoziciindajn verkojn oni petas sendi ĝis la 1-a de aprilo al la adreso:

JER-80, Megyei Művelődési Központ, Tata, Váralja u.4. H-2890

ALVOKO!

Senpage al MER-80

Esperanto-Grupo "LANDLER" /Budapeŝto/ alvokas gvidantojn de najbarlandaj — unuavice uzinaĵ, institutaj, laborejaj kaj fervojistaj — Esperanto-grupoj, ke en la jaro 1980, Esperanto-Grupo "Landler" povas akcepti kvar meritplenajn metilernantojn SENPAGE en la Mezlerneja Ripoztendaro /MER/ en BALATONSZEMES, inter la 22-a kaj 28-a de junio 1980.

ALIĜDATO : la 31-a de marto 1980

Ni petas informi nin pri nomo, adreso, aĝo / 14-20-jaruloj rajtas aliĝi/, organiza volontaĵo kaj lingvoscio.

Esperanto-Grupo "LANDLER"
H-1045 BUDAPEST, Elem u.7.

JER-80 Programplano

- 1980-05-02
10-15horo alveno, akcepto ĉe la stacidomo
urborigardado /en grupetoj ĉiuhore/
15.00 malfermo de la ekspozicio de amatoraj esperantistaj artistoj en la Kulturdomo
libro-foiro
poŝtoŝtanco kun porokaza stampo
17.00 solena malfermo
Esperanta kulturprogramo
19.30 vespermango
20-24 diskoteko, dancado
- 1980-05-03
7.30-8.30 matenmango
9-12 variaj programeroj:
— ŝakokkursoj / renkontiĝo de junaj esperantistaj ŝakludistoj/
— spertintersaĝo de aktivuloj de junularaj Esperanto-klubo
— forumo pri la aktualaj demandoj de la Esperanto-junularo
— ekskurso al la prahomo-muzeo en Vértesszőlős
— banado en saŭno de Fényesfürdő
— kantinstruado
— nekutimaj ĉevalrajdo-lecionoj
tagmango
konkurso pri Tata
renkontiĝo de junaj esperantistaj pedagogoj
sekcio-kunsido pri la scienca kaj faka aplikado de Esperanto
vendado de gazetoj
17-18 vespermango
19-22 programo de la dancensemblo "Márvány" de Tardos
prezentado de la Esperanto-Studenta Teatro el Zagreb
22-24 diakoteko, dancado
- 1980-05-04
8-9 matenmango / ricevo de manĝaĵpakaĵoj/
10 malkovro de JER-memortabulo
11 solena fermo

ALIĜU FRUE, ĈAR LA NOMBRO DE LOKOJ ESTAS
L I M I T A !

MEZLERNEJA RIPOZTENDARO

MER /Mezlerneja Ripoztendaro/ okazos inter la 22-a kaj 28-a de junio en BALATON-SZEMES. Partoprenkotizo: 250 forintoj, je adreso de HEA / H-1368, Bp. Pf. 193./

BELARTA FERIO JUNULARA

Departementa Komitato de HEA en Szentendre organizos inter la 1-a kaj 10-a de julio 1980 BELARTAN FERION por INFANOJ kaj JUNULOJ.

Aliĝi povas gejunuloj 14-25 jaraĵ, kiuj okupiĝas pri artoj skulptado, pentrado kaj teksaĵformado. Kune kun la aliĝilo oni devas sendi almenaŭ unu propran produktaĵon aŭ ties foton al la adreso :

KOMITATO de HEA en
DEPARTEMENTO PEST

PM KK GYERMEKKÖNYVTÁRA
S-ino PETHŐ Zsoltné

H-2000 SZENTENDRE

Somogyi-Bacsó part 12.

La partoprenkotizo estas por lernantoj 1000 forintoj, por laborantoj 1500 forintoj.

Aliĝdato: la 1-a de majo 1980.

Nepre aliĝu, se vi volas konatiĝi kun la artvaloroj de Szentendre, kaj se vi volonte okupiĝas pri la menciitaj branĉoj de belartoj. Kompetentaj artistoj instruos vin pri la sekretoj de tiuj artobranĉoj.

La lokigo estos en pitoreska ĉirkaŭaĵo sur bordo de rivereto en dometoj. La aliĝkotizo enhavos ĉion / mangojn, tranoktadon, programojn, instruojn /.

ALIĜU TUJ! Ne hezitu, ne prokrastu tiun ĉi grandan eblon!

ALIĜILO

al BELARTA FERIO JUNULARA
SZENTENDRE 1980-07-01/10

Nomo: .....
Naskiĝjaro: .....
Kompleta adreso: .....
.....

Mi pagis 1000/ 1500 ^x forintojn pere de enpagilo de HEA / n-ro: 516-10005 /.

Mi ne pagis, mi petas enpagilon ^x

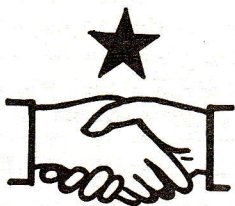
Dato: .....

.....
subskribo

x nevalida forstrekinda

Semajno de Internacia Amikeco

Amikeco trans limoj

SEMAJNO de INTERNACIA AMIKECO estas la tria semajno de februaro, en 1980 la semajno komenciĝanta dimanĉe la 17-an de februaro.

En 1968 Eric CARLÉN prezentis al la Universala Kongreso en Madrido sian ideon pri speciala semajno, en kiu la homoj memorigu sin mem kaj aliajn pri amikeco trans ĉiuj limoj. Tiu ideo tuj vekis entuziasmon kaj unuanime akceptiĝis. Ĉar esperantistoj unue kaptis la ideon, ni esperantistoj pli ol aliaj havas respondecon kaj taskojn pri la realigo de la Semajno de Internacia Amikeco. Ni esperantistoj povas utiligi nian komunan lingvon kaj niajn kontaktojn ĉie en la mondo por ĉien porti la ideon.

La Semajno de Internacia Amikeco /SIA/ jam vivis dum pli ol 20 jaroj. Kion ni do faras en tiu Semajno?

Ni sendas salutojn al niaj amikoj trans la limoj. Ni plejble igas la ideon konata, atentigas ke nun ni havas la ŝancon, la okazon, sendi la iam promesitan saluton al tiuj eksterlandaj amikoj, kum kiuj ni konatiĝis en ferio, en kurso, en konferenco ktp.

La Esperanto-societo aranĝas specialan vesperon kun programo ligita al la Semajno, kun komuna skribado de salutoj al komunaj amikoj, al amikaj kluboj esperantistaj kaj al redakcioj de radiostacioj kiuj disaŭdigas en Esperanto. Sed ni atentigas pri unu regulo: La radiostacio preferas ricevi unu salutkarton de ĉiu amiko anstataŭ ricevi nur unu karton kun amaso da subskriboj.

Ni vizitas la lokan gazeton kaj informas pri la Semajno de Internacia Amikeco, kiu ne estas rezervita por esperantistoj, sed estas kreita por ĉiuj homoj, — do ankaŭ por la esperantistoj.

En diversaj landoj oni sukcesis ekhavi kontakton kun organizoj ne-esperantistaj kaj kun publikaj instancoj por komunaj aranĝoj en la Semajno de Internacia Amikeco.

/Laŭ "Norvega Esperantisto" /

Pri aranĝoj okazontaj en Hungario sum SIA bonvolu informi Erzsébet Pallós / 7601 Pécs, Pf.2./, respondulinon pri aranĝoj kadre de la Semajno de Internacia Amikeco.

TERITORIA KOMITATO de HUNGARA

ESPERANTO-ASOCIO

PÉCS, Pf.2. H-7601

Invitilo

Esperantistoj kaj amikoj de Esperanto estas kore invitataj partopreni

AMIKECAJN TAGOJN en PÉCS

okaze de la SEMAJNO de INTERNACIA AMIKECO de la 22-a ĝis la 24-a de februaro 1980, organizita kune kun la Patriota Popolfronto.

PROGRAMO:

1980-02-22

akcepto en la hotelo É.M. /Pécs, Szántó Kovács J.u.1 atingebla de la stacidomo per aŭtobuso n-ro 40, al direkto Ujmecekalja, ĝis la magazeno "Mecsek"

20 h vespermanĝo en la manĝejo de la hotelo

02-23

8 h matenmanĝo samloke

10.20 Ekskurso al monto Misina per aŭtobuso n-ro 35, de la placo Kossuth

12.30 tagmanĝo en Turista Domo "Dömörkapu"

20 h vespermanĝo en la manĝejo de la hotelo

ESPERANTO-BALO

02-24

8 h matenmanĝo samloke

9 h ekiro kun pakajoj unue al la stacidomo poste al la urbocentro por urborigardado

11.30 tagmanĝo en la restoracio

"Minaret" /Sallai u.35./

Partoprenkotizo:

kun du tranoktoj kaj programoj 450 Ft

Limdato de aliĝo: 1980-02-10

Agrabla internacia societo atendas vin kun la

organizantoj

Alliĝilo al SIA-80 en PÉCS

Nomo: .....

Adreso: .....

Mi sendas la kotizon samtempe al la adreso de Teritoria Komitato de HEA per ruĝa poŝtmandato.

Dato: .....

subskribo

ESPERANTO-ARANĜOJ EN HUNGARIO EN 1980

02-22/24

P É C S

SEMAJNO de INTERNACIA AMIKECO

O: Teritoria Komitato de HEA

A: Pécs, Pf.2, H-760l

SIA

07-06/12

G Y U L A

18-a SOMERA ESPERANTO-UNIVERSITATO

O: Konsilantaro de SEU

A: Gyula, 48-as u.11, H-5700

SEU

05-02/04

T A T A

JUNULARA ESPERANTO-RENKONTO

O: Junulara Komisiono de HEA

A: Budapest, Pf.193, H-1368

JER

07-14

B U D A P E S T

INTERNACIA VIRINA RENKONTO

O: Virina Komisiono de HEA

A: Budapest, Pf.193, H-1368

05-09/11

B Ö R Z S Ö N Y

ZAMENHOF INTERNACIA PAGMARŜO

O: Budapeŝta Teritoria Komitato de HEA

A: Budapest, Pf.153, H-1443

ZIP

07

Z Á N K A

13-a PIONIRA INTERNACIA TENDARO

O: Teritoria Komitato de HEA

A: Pécs, Pf.2, H-760l

PIT

06-22/28

BALATONSZEMES

MEZLERNEJA RIPOZTENDARO

O: Junulara Komisiono de HEA

A: Budapest, Pf.193, H-1368

MER

07-11/17

S Z O M B A T H E L Y

2-a RENKONTO de ESPERANTISTAJ
FAMILIOJ

O: Komitato de HEA en departemento Vas

A: Szombathely, Pf.45. H-970l

REF

06-29/07-18

M E Z Ő T U R

2-a MEZŐTUR-a INTERNACIA ESPERANTA
LABORKAMPADO

O: E-Grupo "Baghy Gyula"

A: Mezőtur, Petőfi u.5. H-5400

MIEL

07-14/23

A B A L I G E T - P É C S

13-a INTERNACIA RENKONTO NATURAMIKA

O: Teritoria Komitato de HEA

A: Pécs, Pf.2. H-760l

IREN

07-01/10

S Z E N T E N D R E

INTERNACIA JUNULARA kaj INFANA
SKULPTO- kaj PENTROARTISTA TENDARO

O: E-Grupo en Szentendre

A: Megyei Műv.Központ, Szentendre
H-2000

08-09/23

E G E R

SOMERA ESPERANTO-LERNEJO en EGER

O: Departementa Komitato de HEA

A: Eger, Pf.105, H-330l

SELE

07-05/06

D U N A K E S Z I

FERVOJISTA ESPERANTISTA RENKONTO

O: Fervojistara Esperanto-Fakgrupo

A: "József Attila" Műv.Ház,
Dumakeszi Gyártelep, H-2120

FER

09-05/07

K A P O S V Á R - Montaro ZSELIC

5-a AŬTUNA MIGRADO

O: E-Grupo "Eŝo de Amikeco"

A: Kaposvár, Irányi D.u.2., H-7400

AMi

1980-12-28/1981-01-02

B U D A P E S T

10-a VINTRA ESPERANTISTA FERIO

O: Budapeŝta Teritoria Komitato de
Hungara Esperanto-Asocio

A: Budapest, Pf.153, H-1443

VEF

La urbo de SELE-80

atendas vin!

Unuafoje ni aranĝos en Eger someran Esperanto-lernejon. Nia gastama urbo atendas ĉiujn karajn partoprenantojn, inter la 9-a kaj 23-a de aŭgusto 1980.

EGER situas en la nord-orienta parto de Hungario, inter la montaroj Mátyra kaj Bükk, pli prosime al la lasta. Ĝi estas administra centro de la departemento Heves /Heves/. En ĝi vivas ĉ. 60 mil da loĝantoj. La urbo estas unu el la plej vizitataj turismaj centroj en Hungario pro siaj patriotisma historio, allogaj vidindaĵoj, varmakva resaniga banejo kaj mondfamaj vinoj.

Niaj praŭloj fondis la urbon Eger en la 11-a jarcento, sed ĝi estis loĝata loko jam ankaŭ antaŭe. La unua reĝo de la hungaroj, István /Stefano/ la Unua fondis dek episkopejojn en la lando, inter aliaj la egeran. De tiu tempo dum multaj jarcentoj Eger estis forta religia centro.

La plej brilaj paĝoj en la historio de la urbo estis la bataloj kontraŭ la turkoj en 1552, kiam la turkan pliforton venkis la hungara, la egera patriotismo. Pri tio ĉi rakontas la restaĵoj de la fortikaĵo. Sed en 1596 jam ne sufiĉis ĉi tiu patriotismo, venkis la turkoj, kiuj regis en Hungario ĝis 1687. Ankaŭ nuntempe troviĝas turkaj memoraĵoj en Eger: la banejo kaj la minareto.

Eger havis signifan rolon ankaŭ dum la liberecbataloj de Rákóczi /18-a jc. / kaj Kossuth / 19-a jc./, eĉ en la bataloj de la Hungara Konsilia Respubliko.

Post la liberecbataloj de Rákóczi sekvis pacaĵi jaroj kun rapida evoluo. En la 18-a jarcento kaj en la unua duono de la 19-a jarcento en la urbocentro oni konstruis multajn barokajn konstruaĵojn, mirindajn ankaŭ hodiaŭ.

La aŭstran-hungaran interkonsentiĝon en 1867 sekvis rapida kapitalisma evoluo en Hungario, sed ĝi preteriris la urbon Eger, ĉar ne trairis ĝin la tiam konstruita ĉefa fervojlinio. Pro tio en Eger ne formiĝis moderna grandindustrio, la loĝantoj de la urbo okupis sin ĉefe pri agrokulturado.

Post la liberiĝo de Hungario tutlande okazis bienreformo, kion ankaŭ en Eger sekvis fondiĝoj de agrokulturaj kooperativoj kaj ŝtatbieno. Pli mondfamiĝis la vinberkulturado, la vinproduktado. Nia socialisma ŝtato fondis en Eger ankaŭ novajn, modernajn fabrikojn, en kiuj hodiaŭ laboras kelkdek miloj da industriaj laboristoj.

La estroj de la urbo restigis la urbocentron tia, kia ĝi estis antaŭe, sed estus tre malfacile ekkoni la aliajn partojn de Eger, ja ĉie oni konstruis novajn domojn, stratojn, loĝkvartalojn.

En Eger estas du altlernejoj: pedagogia kaj porpastra, 6 mezlernejoj, 2 metilernejoj kaj 15 bazlernejoj. La plej junajn ĝe-

knabojn atendas infanĝardenoj kaj infanvartejoj.

La urbo havas propran teatrejon / mem la teatro estas komuna kun la urbo Miskolc/ kaj kinejojn. Sufiĉe vigla estas ankaŭ la muzika vivo en la urbo. Ĝiusomere oni organizas ĉi tie tiel nomitajn "Agriaĵajn Tagojn" kun riĉa, diversa kulturprogramo.

La gastoj en Eger povas pasigi sian temp-on ankaŭ sur la strando en basenoj kun varma kaj malvarma akvo. Preskaŭ ĉiujn allogas la Valo de Belulino /Szépasszony-völgy/, kie multaj vinkeloj staras unu apud la alia, kaj oni povas gustumi la mondfamajn egerajn vinojn, aŭskulti muzikon, eĉ danci bonhumore kaj kantadi.

Jam en la dua jardeko de tiu ĉi jarcento oni organizis E-kursojn en Eger. Dum la dua mondmilito silentis la esperantistoj. Post la liberiĝo de la lando oni reorganizis la E-movadon ankaŭ en Eger. Ĝi funkciis jen pli, jen malpli vigle. Eĉ mem Julio Baghy vizitis la grupojn; oni organizis en Eger Nord-Hungarian Esperanto-Renkontiĝon. La movada vivo ekvigligis en 1972, kiam oni reorganizis la lokan urban grupon "Verda Stelo". Ĝiaj estroj serĉis kaj trovis kontakton kun grupoj de la urbo Gyöngyös kaj vilaĝo Vámosgyörk, kaj kunlaborante kun ili organizis novajn E-grupojn en la departemento. En 1972 en la departemento estis tri grupoj kun 40-50 anoj.

Esperantistoj de Eger reorganizis la E-movadon ankaŭ en Salgótarján, administra centro de la departemento Nógrád kaj helpis organizi novajn grupojn en la departemento. Tiam la esperantistoj de la departementoj Borsod, Heves kaj Nógrád apartenis al la Miskolca Teritoria Esperanto Komitato de HEA.

En 1975 ni organizis la Egeran Teritorian Komitaton de Hungara Esperanto-Asocio por la esperantistoj de la departementoj Heves kaj Nógrád. Ekde 1976 funkcias la memstara Departementa E-Komitato de HEA en Salgótarján.

Nuntempe en la departemento Heves funkcias 11 grupoj : 5 en urboj / 3 en Eger, po 1 en Gyöngyös kaj Hatvan /, 6 en vilaĝoj / Aldebró, Besenyőtelek, Ecséd, Kál, Rózsaszentmárton, Vámosgyörk /.

En Eger oni jam organizis landpartan Esperanto-Renkontiĝon en 1968, Junularan Esperanto-Renkonton, JER, en 1976. Ni faros ĉion por la bonfarto de la partoprenantoj de la unua Somera Esperanto-Lernejo en Eger /SELE-80 / kaj por la sukceso de la internacia Esperanto-aranĝaĵo, okazonta inter la 9-a kaj la 23-a de aŭgusto 1980.

Bonvolu veni ankaŭ vi!

Ernő KÖNCZÖL

sekretario de la Heves-departementa Komitato de HEA

KONKURSO de MONDA TURISMO

Okaze de la 10-jara jubileo la asocio

MONDA TURISMO

anoncas novan programon de la kampanjo

por plivastigi la uzadon de Esperanto sur la tereno de internacia turismo.

La Estraro de Monda Turismo alvokas ĉiujn esperantistojn partopreni la efektivigon de la jenaj taskoj:

1. Ekinteresiĝi vojaĝoficejojn pri Esperanto
  2. Konvinki ĉiĝeronojn kaj vojaĝgvidantojn en vojaĝoficejoj lerni Esperanton. Ankaŭ vi partoprenu kurson kaj fariĝu ĉiĝerono kaj vojaĝgvidanto.
  3. Informu nin pri hoteloj, kampadejoj, oficejoj, entreprenoj, restoracioj pri servantaj turismoj, kiuj utiligas Esperanton
  4. Instigi vojaĝoficejojn kaj eldonejojn eldoni prospektojn, gvidlibrojn kaj mapojn en Esperanto
  5. Aranĝi ekspozicion, aŭ aliforme prezen- ti atingojn de la internacia Esperanto-turismo
  6. Informi kaj varbi por E-aranĝoj anonci- taj en la Turisma Esperanto-Kalendaro
  7. Partopreni internaciajn Esperanto-aran- ĝojn, rekontojn, feriojn ks. kaj rapo- ti al ni pri viaj impresoj. Se eble i- lustru viajn skribitajn impresojn per fotografaĵoj kaj diapozitivoj
  8. Aperigi artikolojn pri la utiligo de Esperanto en turismo en nacilingvaj kaj Esperanto-revuoj
  9. Proponi al organizantoj de internaciaj aranĝoj utiligi Esperanton
  10. Fariĝi membro kaj fakdelegito de UEA pri turismo
  11. Aliĝi al MONDA TURISMO kaj varbi memb- rojn por ĝi
  12. Trovi kaj proponi novajn eblecojn por disvastigo de la Esperanto-turismo.
- Raportojn pri la farita agado oni sendu ĝis la 31-a de oktobro 1980 al la respon-

decidino pri kampanjo "ESPERANTO en TURIS- MO", vicprezidentino de Monda Turismo, Elizabeta Pallós, Ybl Miklós u.9.I.em.2. H-7633 PECS, Hungario.

La Estraro de Monda Turismo dum la VI-a Internacia Foiro de Esperanto-Turismo, kiu okazos en 1980 pritraktos la raportojn kaj aljuĝos inter aliaj la jenajn pre- miojn inter la konkurstantoj:

5 senpagaj restadoj en junio 1980 dum la "Tagoj de Bydgoszcz", donaci- taj de "Esperantotur" -Bydgoszcz

3 senpagaj restadoj en Pécs, dum la Semaĵo de Internacia Amikeco en februaro 1981, disponigitaj de la Turisma Komisiono de Hungara Esperanto-Asocio

3 senpagaj restadoj dum la Turisma Semaĵo 1981 en la Slovaka Paradizo, donacitaj de AESOR

1 senpagan partoprenon en Esperanto- aranĝo en Finnlando 1981, oferitan de Esperanto-Asocio de Finnlando.

Krom la 12 ĝi-supre anonciitaj premioj la Estraro de Monda Turismo aljuĝos pliajn premiojn ricevotajn de organizantoj de internaciaj Esperanto-aranĝoj.

ESTRARO de MONDA TURISMO

GRAVA NOVAĴO por TURISTOJ-ESPERANTISTOJ!!

Laŭ la plej nova kontrakto inter jugosla- via kaj hungara E-organizaĵoj somere oni povas favore preze ferii en la fama Es- peranto-ripozloko PRIMOSTEN. Por hungaraj esperantistoj peras Budapeŝta Teritoria Komitato de HEA / H-1443, Budapest, Pf. 153./.

DETALOJN en niaj sekvaj numeroj !

BYDGOSZCZ/Pollando/

MAJO 28/ JUNIO 1

N: V-a Internacia Esperanto-Renkonto "Bydgoszcz-80"

T: Internacia Konkursio de Esperanto- Kanzono, Internacia Trarigardo de Folklororkestroj,

Literatura Konkursio "Paco", Junulara Sesio "Popolaj kulturtradi- cioj nuntempe"

OK: Filio de PEA en Bydgoszcz, str. M. Skłodowskiej-Curie 10, PL-85-094 Bydgoszcz, Pollando

P: 80 ned.guld aŭ 50 rbl aŭ 150 GDR-mk A: 1980-04-30 M: 1500

EDLACH /Aŭstrio/

MAJO 31/ JUNIO 7

N: VI-a Internaciaj Migradtagoj en Edlach-Reichenau

O: TANEF kaj MONDA TURISMO

K: MONDA TURISMO, Stiegarg. 6/22, A-1150 Viena, Aŭstrio

El la TURISMA KALENDARO de

N: Nomo de la aranĝo R: Rimarkoj
 T: Temo de la aranĝo A: Aliĝdato
 O: Organizanto M: Maksimuma nombro de partoprenantoj
 K: Korespondadreso
 P: Prezo

JA: Junulara aranĝo

Programoj en APRILO-MAJO 1980

JUIZ DE FORA /Brazilo/

APRILIO 3/7

N: I-a Kongreso de Brazila Konsilantaro de Esperanto

EDINBURGO /Britio/

APRILIO 4/7

N: Pasko de JEB
 OK: Keith Harwood, 319 Maidenhead Rd, Windsor, Berks, SL4 5SE, Britio; JA

R U S E /Bulgario/

APRILIO 5/6

N: Printempa Amika Renkonto
 OK: Departementa Estraro de BEA, P.k.425, BG-7000 Ruse, Bulgario
 A: 1980-03-05

LUKALA /Zairio/

APRILIO 17

N: Zamenhofa Esperanto-Vespero
 OK: Esperanto-Instituto de Zairio, B.p.13, Lukala /Bas Zaire/, Zairio

POMIECHÓWEK /Pollando

APRILIO 23/26

N: VIII-a Studenta Interlingvistika Seminario /SIS/
 OK: Interlingvistika Scienca Rondo de SAPS, str. Krakowskie Przedmieście 24, PL-00-325, Warszawa, Pollando
 M: 40 JA

ĈEĤOSLOVAKIO

APRILIO 25/29

N: VIII-a Pacmarŝado kaj printempa kunveno de esperantistoj
 OK: ĈEA, Jilska lo, CS-110 00 Praha
 P: 460 ĉs. kronoj

ISTANBULO /Turkio/

MAJO 1/4

N: Esperantista Grupvojaĝo
 OK: "Sumo kaj Maro -Libertempo", Viaggi Turismo, s.r.l., Via S. Maurillo 7, I-20123 Milano, Italio

T A T A /Hungario/

MAJO 2/4

N: Junulara Esperanto-Renkonto /JER/
 OK: Junulara Komisiono de HEA, Budapest, Pf.153, H-1368, Hungario
 M: 250 JA

SMOLJAN /Bulgario/

MAJO 3/16

N: FERIAJ Esperanto-Kursoj
 OK: Internacia Esperanto-Kursejo, P.k.791, BG-1090 Sofio, Bulgario
 A: 1980-03-31 M: 200

VARNA /Bulgario/

MAJO 3/16

N: FERIAJ Esperanto-Kursoj ĉe la maro
 OK: Internacia Esperanto-Kursejo, P.k.791, BG-1090 Sofio, Bulgario
 A: 1980-03-31 M: 150

BÖRZSÖNY /Hungario/

MAJO 9/11

N: Zamenhof Internacia Pacmarŝo /ZIP/
 OK: Budapeŝta Komitato de HEA, Pf.153, H-1443, Budapest, Hungario
 M: 150

SOROCABA /Brazilo/

MAJO 11/14

N: 15 jaroj de Esperanto-elsendoj de Radio Clube de Sorocaba kaj 13 jaroj de fondiĝo de SEK
 OK: Sorokaba Esperanto-Klubo, Rua da Penha 455, C.P.234, Sorocaba, 18.100 SP, Brazilo

ZAKOPANE /Pollando/

MAJO 15/18

N: Printempa Esperantista Renkontiĝo en Altaĵ Tatroj /PERAT-80/
 OK: AESSR, Organiza Fako, Sobojske nam. 1725, CS-058 ol Poprad, Ĉeĥoslovakio
 M: 80

SMOLJAN /Bulgario/

MAJO 17/30

N: FERIAJ Esperanto-Kursoj
 OK: Internacia Esperanto-Kursejo, P.k.791, BG-1090 Sofio, Bulgario
 A: 1980-04-15 M: 200

VARNA /Bulgario/

MAJO 17/30

N: FERIAJ Esperanto-Kursoj ĉe la maro
 OK: Internacia Esperanto-Kursejo, P.k.791, BG-1090 Sofio, Bulgario
 A: 1980-04-15 M: 150

/Daŭrigo sur p. 27./

POLLANDO INVITAS VIN POR 1980

En belaj montaraj, apudlagaj, apudmaraj lokoj de Pollando okazos tiuj Esperanto-arangoj, al kiuj en Hungario nur Turisma Komisiono de HEA akceptas aliĝilojn ĝis 1 monaton antaŭ komenco.

1980-03-01/15 SZCZYRK apud Bielsko Bialo
ESPERANTO-FERIADO en montaro Beskydy

Kotizo: 2600 forintoj

05-28/06-01 B Y D G O S Z C Z

5-a INTERNACIA ESPERANTO-RENKONTO "BYDGOSZCZ-80" kun Internacia Konkurso de Esperanto-kantoj, Trarigardo de Folklororkestroj de Etnografia Muzeo en Torun

Kotizo: 800 forintoj

06-01/08 USTRONIE MORSKIE apud Koszalin

5-a ĈEBALTA ESPERANTISTA FERIADO kun Seminario por tradukistoj

Kotizo: 2000 forintoj

07-19/08-01 F U N K A / apud lago/
INTERNACIA INFANA ESPERANTO-VILAĜO

kun vojaĝo Varsovio-Torun-Bydgoszcz-Funka-Gdansk - Varsovio

Kotizo: 980 forintoj
/pioniroj aliĝu en grupoj,
mezlernejoj aparte /

07-27/ 08-01 G D A N S K

ANTAUKONGRESO de UEA

Kotizo: 1600 forintoj

06-16/27 MIĘDZYDROJE -Swinoujcie

7-a INTERNACIA ESPERANTISTA FERIADO ĉe BALTA MARO

Kotizo: 3700 forintoj

08-31/09-14 MIĘDZYGORZE

16-a INTERNACIA ESPERANTO-FERIADO "ORA POLA AŬTUNO"

Kotizoj: 2400-3600 forintoj

08-12/26 WLADISLAWOWO apud Gdansk

SOMERA ESPERANTO-LERNEJO /SELWO/

Kotizo: 2600 forintoj

11-08/13 B Y D G O S Z C Z

6-a INTERNACIA TURISMA POIRO

kun vojaĝo Varsovio-Bydgoszcz - Gdansk-Torun-Varsovio

Kotizo: 1980 forintoj

TURISMA KOMISIONO de HEA
Pécs, Pf.2. H-7601

tra la

mondo

OROSHÁZA NOVI SAD INTERKLUBAJ KONTAKTOJ

En "Bulteno de Esperanto-Societo Marko Nešić" el Novi Sad, sub titolo "Niaj gastoj" aperis sciigo pri ĝemelklubaj kontaktoj inter E-klubo "Verda Stelo" el Orosháza, Hungario kaj "Marko Nešić" el Novisad, Jugoslavio.

La 20-an de oktobro vizitis la jugoslavian klubon s-ano Mihály DUMITRÁS, s-anino Irén KULCSÁR kaj Margit CABARKA el Orosháza. Dum kunveno ili akordigis la finan tekston de la interkluba kontrakto. El 40 belaj infandeseĝnaĵoj de la oroshazaj gelernantoj s-ano Ferenc FODOR aranĝis belan ekspozicion en Novi-Sad.

La jugoslavia E-klubo la 9-an de februaro 1980 aranĝos ampleksan kaj solenan Internacian Balon. Antaŭ la Ballo okazos prelegserio pri la temo: Rilatoj inter turismo kaj Esperanto.

Irén KULCSÁR

ORA FOLIO-79

Junulara Esperanto-Klubo "FENIKSO" en RIGA, dum la novembra festo okazigis si-an tradicion tritagan aŭtunan renkontigon sub titolo "ORA FOLIO-79". Ĝin partoprenis 105 oficialaj reprezentantoj el 20 urboj de Sovetunio, Moskvo, Leningrado, Kievo, Rostov-Don, Vilnius, Tallinn k.a. Respublika radio kaj gazetaro ĉeestis. Gvidis seminarion por E-aktivuloj V.Samodaj, vicprezidanto de Asocio de Sovetiaj Esperantistoj. Prelegis gekdoj N.Danovskij/Riga/ kaj J.Ojalo/Tallinn/, okazis konkurso pri Soveta Latvio. Kvizon "Hej, do ĝejnuloj" majstre gvidis M. Lineckij, prezidanto de la kieva E-klubo. Okazis perbusa ekskurso laŭ Riga kaj aliaj programeroj. La arango okazis sub plena egido de regiona komitato de Komsomolo, ĉe kiu funkcias la Junulara E-Klubo "Fenikso", kiu do organizis la renkontigon en pitoreska loko, en Pabaji, proksima al Riga, en luksaj cirkonstancoj.

Talis BÉRCIS

Informoj el Jugoslavio

TITO DISTINGIS ESPERANTO-ORGANIZAĴON

Okaze de la 30-jara fondiĝo kaj sukcesa agado en disvastigo de la Internacia Lingvo kaj kontribuo al konatigo kaj proksimigo de jugoslavaj popoloj kaj nacioj kun popoloj de aliaj landoj, prezidanto de SPR Jugoslavio, Josip Broz Tito distingis Esperanto-Ligon de Bosnio kaj Hercegovino per la Ordono pro meritoj por popolo kun arĝenta stelo. Tiun ĉi altan ŝtatan rekonon transdonis al la Ligo la loĝo de novembro 1979 Brano Miljuš, prezidanto de la Socialisma Junulara Ligo de Bosnio kaj Hercegovino. Dum la solenaĵo estis transdonitaj ankaŭ rekonadoj de la Esperanto-Ligo al ties 47 meritplenaj aktivuloj kaj organizaĵoj.

KARDELJ en ESPERANTO

En Esperanto baldaŭ aperos libro "Historiaj radikoj de nealianciĝo" kies aŭtoro estas Edvard Kardelj, konata jugoslaviana socialisma teoriulo kaj pensulo, forpasinta komence de 1979. Efektive ĝi estas ampleksa studo, kiun Kardelj prezentis dum la internacia konferenco "Fortoj kaj vojoj de la milito kaj paco" okazinta en 1972, en Zagreb. La libron eldonos Esperanto-Ligo de BKH.

APERIS JUBILEA INSIGNO

Okaze de la 30-jara fondiĝo de la Esperanto-Ligo de Bosnio kaj Hercegovino, Esperanto-Junularo de tiu ĉi jugoslaviana respubliko eldonis jubilean Esperanto-insignon. La insigno, laŭ prezo de 20 dinaroj aŭ egalvaloro, estas mendebla ĉe la eldoninto: SEOBH

Pelagica 8/I, YU-71000 SARAJEVO
Jugoslavio.

Informoj el Sovetunio

RIGA

En Latvio / Eldonejo "Liesma" / aperis libro 578 paĝa, titolita "Esperanto". En la libro estas gramatiko /10 ĉapitroj/, Esperanta-latva kaj latva-Esperanta vortaroj. La libro, aperigita en lo mil ekzempleroj enhavas ankaŭ "Plena gramatiko de Esperanto" de L.Zamenhof /16 reguloj/.

Interesiĝantoj interŝanĝe petu de

RIGA JUNULARA ESPERANTO-KLUBO

SU- 226050 RIGA-50 P.k. 150.

Sovetunio

TALLINN

En novembro 1979 ekfunkciis en Tallinn /Sovetunio/ nova Esperanto-kurso por komencantoj. Partoprenas ĝin 17 plenkreskuloj. Instruas fil. kandidato Vjaĉeslav HROMOV. La kurso laboras ĉiusembe po tri horoj kaj daŭros ĝis majo 1980.

A. ILVES

El leteroj de niaj legantoj

Jus mi ricevis la oktobran numeron de BI kaj kun granda plezuro — kiel ĉiam — tra legis ĝin senspire.

La aliaj revuoj predikas pri neceso plifortigi movadon, via revueto praktike montras agadon de la esperantistaro, jam atingitajn sukcesojn kaj rezultojn. Tial mi ege ĝojas, ke mia amikino budapeŝta, Irén Rév konatigis min kun ĝi kaj abonigis min. Tutkora dankon al ŝi. Nun mi vidas, ke mi povas aboni ĝin pere de Riga E-klubo.

Unue mi volas tuŝi la problemon de libro eldonado en via lando. HEA dank' al lastjara plivigliĝo de E-eldonado fariĝis tre populara tutmonde en E-medio. Ankaŭ ni, sovetanoj, ricevis eblecon — dank' al niaj enlandaj perantoj — ricevi multajn interesajn librojn el Hungario, kiel "Tragedio de l' homo", "Sklavoj de dio", "La morto de ĉielarko" "Koko krias jam", du bonegajn E-lernolibrojn de I.Szerdahelyi kaj multajn aliajn gravajn kaj bezonatajn librojn.

Kaj jen en la oktobra numero mi vidas liston de novaj libroj eldonitaj en via lando. Kaj min ege interesas tiuj libroj.

Ĉu vi povas denove organizi ricevon de la menciitaj libroj al sovetanoj, pere de niaj perantoj?

Vladimir BEŠPALOV
/Soĉi, Sovetunio/

"Tre estimata Redakcio de BI!

Okaze de la alproksimiĝanta Nova Jaro, mi elkore kaj kamaradece gratulas al vi, al ĉiuj kunlaborantoj de "Budapeŝta Informilo" kaj mi deziras al vi ĉiuj sanon, bonfarton, feliĉon kaj pluajn sukcesojn en via nobla agado por la paco, interpopola amikeco kaj Esperanto!

En Uzbekistano, pli ĝuste en Taskento kaj Samarkando, inter geesperantistoj via gazeto kaj Bulgara Esperantisto estas plej popularaj kaj plej estimataj! Do, sukcesojn al vi kaj pere de via gazeto mi deziras danki ĉiujn, kiuj min konas en Hungario, kun kiuj mi renkontiĝis dum la 6-a VEF kaj dum januaro 1977 pro la frata akcepto kaj prizorgo. Vivu la frata amikeco inter la sovetaj kaj hungaraj popoloj!

Estimanta vin Petro Poliščuk "

Revuo de ASE

Pere de revuo "Starto" / 6/79 / ni estis informitaj, ke baldaŭ aperos la unua numero de revuo de ASE / Asocio de Sovetaj Esperantistoj/. Laŭ informoj, la jarkolekto havos 6 numerojn, kaj versajne la jara abonkoto ne estos pli alta ol 36-40 forintoj. ĈEA jam prizorgis ankaŭ pri abonado de la revuo en Ĉeĥoslovakio.

ĈIULINGVAJ MATERIALOJ

pri V.I.LENIN estas bezonataj

Okaze de la 110-a naskiĝdatreveno de V.I. Lenin, Esperanto-Societo "Kolombo de la paco" organizos komence de aprilo 1980 LETERVESPERON kun ekspozicio, kaj petas ĉiujn sendi fotojn de lokoj, kie loĝis Lenin, de muzeoj, uzinoj, stratoj, urboj, lernejoj je lia nomo, ankaŭ librojn, memoraĵojn pri li, aŭ nacilingvajn artikolojn de personoj konintaj V.I.Lenin.

Rekompenco certa.

Samtempe ni serĉas daŭran kontakton kun E-kluboj en ĉiuj landoj.

ADRESO: ESPERANTO-SOCIETO "KOLOMBO DE LA PACO", BG-6280 GÁLÁBOVO, str."Stara Placina" 12 Bulgario.

OPERA-79 en KRAKOV

Tutpollanda Trarigardo de Esperantista Artisma Movado en Krakovo de la 30-a de novembro ĝis la 2-a de decembro altiris 15 ensemblojn kaj pli ol 600 spektantojn al la granda salono de teatro "Groteska". Vere laŭdinda kaj sukcesa iniciato de Pola Esperanto-Asocio plezurigis la ĉeestantajn esperantistojn. Ja la plimulto de la ensembloj sub arta gvidado prezentis alt-nivelan programon. Du puĉteatroj kun faka prepariteco ravis la spektantaron. En la teatraĵo "Sekreta tirkeŝto" la rolado de s-ino Jadwiga Gibczynska rikoltis brilan sukceson. Ĉarma estis la folkloro grupo "Koniaków". Koruso "Muzilo", Dueto "Konsonanco" el Varsovio, Koruso ĉe Pedagogia Altlernejo el Bydgoszcz alt-nivele prezentis bone elektitajn kantojn. Estas konsilinde inviti tiujn korusojn ankaŭ al Hungario.

Sub titolo "Omago al nia Majstro" s-ino Urezula Tupajka el Bydgoszcz arte deklamis poemojn de Zamenhof akompanataj de fortepiano. Specialan intereson vekis la moderna prezentado de Poetika Grupo el Toruń kaj donis alian koloron al "Opera-79". Ne laste ĉi tiu merito atenton la ensemblo "Niaj Bardoj", kiuj post la sukcesega debutado en Inowrocław en 1975, denove prezentis poemojn de Julio Baghy "Kantu Baghy" kun moderna muziko, originala etoso.

La ĉeestantoj estis kontentaj pri la varia, riĉa programo kaj ni eksterlandanoj sincere gratulis la organizantojn kun la demando por ni mem: kiam ni povos aranĝi similan festivalon de hungarlandaj Esperanto-ensembloj?!

Elizabeta PALLÓS

LAKE PLACIO, Usono 1980 februaro

VINTRAJ OLIMPIKOJ

La sporta lingvo en Esperanto

SKIADO

Surhavante paron de skioj kaj vestaĵoj ĝenerale uzatan en la skisporto, kaj atente la regulojn de la konkerna disciplino, la skiisto descendas, kuras aŭ saltas sur neĝokovrita tereno laŭlonge de signita glitvojo, respektive helpe de konstruita skisaltejo, kaj klopodas atingi kiel eble plej bonan temporezulton, resp. poentombon. Krom en la disciplino salto li aŭ ŝi uzas ankaŭ paron de skibastonoj.

En konkursoj la konkursantoj portas startnumeron sur la brusto kaj dorso.

La konkursojn gvidas kaj kontrolas, kaj koncerne la rezultojn juĝas kaj decidas la konkursa juĝistaro. La konsisto de la juĝistaro alternas laŭ la pretendoj de la unuopaj disciplinoj, el kio sekvas, ke krom la prezidanto, vicprezidanto, sekretario kaj la kuracisto kun la sanitara personaro, al la konkursa juĝistaro povas aparteni startjuĝistoj aŭ startigistoj, ordjuĝistoj, celjuĝistoj, saltjuĝistoj, tempomezuristoj ktp.

La esenca ilo de la skiado estas la skio. Konforme al la tri ĉefaj ski-aktivadoj ekzistas tri specoj de skio:

- a/ descenda skio: 2-2,10 metrojn longa, kun ligaĵo fiksa, kiu ne permesas levi la kalkanon;
- b/ kura skio: same 2,2,10 metrojn longa, el ligno malpeza, kun ligaĵo permesanta libere levi la kalkanon;
- c/ salta skio: 2,20-2,30 metrojn longa, pli peza, kun ligaĵo kiel ĉe la kura skio.

La plandon de la salta skio trakuras de la antaŭa ekstremo ĝis tiu malantaŭa tri paralelaj noĉoj, la aliaj du specoj de skio havas nur po unu noĉon.

Ĉe la descendaj kaj kuraj disciplinoj la startigo kaj tempomezurado okazas laŭ la sekvaj manieroj.

En okazo de bona videblo aŭ aŭdeblo, la startigo okazas per flagosigno, respektive per fajfilsigno. En tiu kazo la celjuĝisto saltas la tempomezuran horlogon laŭ tiuj signoj. Cetere pli multe da mekanikaj helpinstaladoj servas la tempomezuradon. Ekz. la telefona aŭ radiotelefona startigo, kie la komandvorton de la startjuĝisto telefone aŭdas la celjuĝisto kaj samtempe saltas la horlogon.

La kondukilo brilsignilo — muntitan ĉe la celo — funkcigas piede la startanta konkursanto en la startejo.

La kondukila tempomezurilo ekfunkciigas la tempomezuran horloĝon per elektra signo ĉe la starto, kaj haltigas ĝin same per elektra impulso / kiun estigas la forŝiro de la celrubando fare de la enkurant-o / ĉe la celatingo.

La fotoĉela tempomezurilo simile ŝaltas kaj malŝaltas la tempomezuran horloĝon, aŭ registras sur paperrubando la startan kaj alvenan tempojn de la konkursanto.

La sportobranĉo skiado havas tri subbranĉojn:

A/ ALPAJ DISCIPLINOJ

B/ NORDAJ DISCIPLINOJ

C/ SKI-BIATLONO

Alpaj disciplinoj

grupo a/ Descendoj

La skiisto rapidege descendas sur dekliva glitejo — nomata descendvego — laŭ vojstreko indikita per necesa nombro da tn. kontrolpordoj, kiuj eĉ ĉe la pleja rapideco ebligas sekvi la difinitan vegon kaj samtempe evitigas danĝerajn terendetalojn. Dum la descendo la skiisto atentigas la regulojn de la disciplino kaj helpante sin ankaŭ per skibastonoj klopodas atingi kiel eble plej rapide la celon.

La kontrolpordojn reprezentas po du samkoloraj flagoj ĉ. 1 metron longaj kaj 50 cm ojn larĝaj, streĉitaj sur po du mallarĝaj stangoj ĉe ambaŭ flankoj de la pordo. La flagoj staras 1 metron super la neĝosurfaco kaj havas bluan aŭ alterne bluan kaj ruĝan kolorojn. La interdistanco de la du flagoj. t.e. la larĝeco de la kontrolpordo ne estas fiksita en la regularo.

Disciplinoj:

1. Vira descendo

La niveldiferenco de la vego inter la startejo kaj celo estas minimume 250 m-oj kaj la longo : min. 500 m-oj.

2. Virina descendo

Min. niveldiferenco : 200 m-oj; min. longo : 400 m-oj.

grupo b/ Slalomoj

La skiisto descendas sur dekliva glitejo — nomata slalomvego — laŭ zigzaga vojstreko, indikita per ĉ. 60 numeritaj kontrolpordoj, alinome slalompordoj. Ĉe ĉiu pordo la skiisto faras la necesan direktoŝanĝon, helpante sin lerte per siaj skibastonoj, kaj atentante la regulan por dotrapason klopodas atingi kiel eble plej bonan temporezulton.

La slalompordoj konsistas el po du mallarĝaj stangoj kun 3,2-4 metra interdistanco kaj elstaras 1,8 metrojn alte el la neĝo. Sur la supro de la du stangoj estas fiksita ĉ. 25x25 cm-a flageto samkolora. La sinsekve ripetiga kolor-vicordo de la pordoflagoj estas: blua, ruĝa, flava.

Almenaŭ la kvarona parto de la glitvojoj devas havi pli ol 30 gradan krutecon kaj multe da ŝanĝoj en la direkto kaj deklivangulo.

La konkurso de slalomo / slalomkonkurso/ konsistas el du kurumoj sur malsamaj vegoj, kaj ili ambaŭ estas taksataj.

1. Vira slalomo

Niveldiferenco: de 70 ĝis 220 m-oj; longo de 300 ĝis 600 metroj.

2. Virina slalomo

Niveldiferenco: de 70 ĝis 150 m-oj; longo de 300 ĝis 400 m-oj.

grupo c / Slalomego

La skiisto descendas sur dekliva glitejo — nomata slalomvego — laŭ vojstreko preskaŭ samlonga kiel tiu de la slalomvego, sed havanta ĉ. duoblan niveldiferencan kaj duonan kvanton da kontrolpordoj. Ĉe ĉiu pordo la skiisto faras la necesan direktoŝanĝon helpe de siaj skibastonoj, atentigas la regulan trapason kaj klopodas atingi la celon dum laŭeble plej mallonga tempo.

La slalomvego havas ondan terenon, kiun krutaj deklivoj kaj malebenejoj igas varia.

La kontrolpordoj, kies larĝo varias inter 4-8 m-oj, konsistas el du duoblaj stangoj, sur kiuj estas streĉita po unu flago 70 cm-ojn longa kaj 50 cm-ojn larĝa, en 1 metra alto super la neĝosurfaco. Du flagoj de sama pordo estas samkoloraj, la alterne uzataj pordkoloroj estas ruĝa kaj blua.

La konkurso de slalomego / slalomegokonkurso / povas esti unu- aŭ dukuruma.

Disciplinoj

1. Vira slalomego

Niveldiferenco: de 200 ĝis 400 m-oj; longo : de 500 ĝis 600 m-oj.

2. Virina slalomego

Niveldiferenco: de 150 ĝis 300 m-oj; longo: de 300 ĝis 400 metroj.

Tibor UJLAKY-NAGY

KUNLABORONTOJ SERĈATAJ!

Kelkaj hungaraj samideanoj laboras super manuskripto de multlingva

SPORTA TERMINARO

Eksterlandaj fakuloj estas petataj skribi al ili, por helpi ilian laboron per kompilado de nacilingvaj vortolistoj. Anticipan dankon!

Adreso: BUDAPEŝTA INFORMILO
H-1443 Budapest, Pf.153.

hungara dolcâajindustria entrepreno

PUDINGO

hungara
dolĉaĵindustria
entrepreno

La preparmanieron de PUDINGOJ

ni priskribas sur la
dorso de la pudingosaketo.
Konforme al plaĉoj de viaj
familianoj, kaj koincide kun viaj
hejmaj kuirreĵaj kutimoj vi povas
BONGUSTIGI la pudingojn.

JEN KELKAJ KONSILOJ:

AL UNU SAKETO DA PUDING-PULVORO
MIKSITA KUN 6 KULEROJ DA LAKTO

NI ALDONU

- * Por VANILIA gusto —
UNU SAKETON DA VANILIA SUKERO
- * Por CITRONA gusto — IOM DA
FAJLITA SELO DE ORANĜO AŬ CITRONO
- * Por ĈOKOLADA gusto — UNU KULERON DA
KAKAŬ-PULVORO (ANSTATAŬ LAKTO
UZEBLAS 6 KULEROJ DA KAFO)
- * Por KARAMELA gusto —
UNU KULERON DA FANDITA SUKERO
NI VERSU AL LA BOLANTA LAKTO

KNL